

Peto izredno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ končano Ljudska skupščina je sprejela vse osnutke zakonov ki jih je predložila zvezna vlada

Sprejet je odlok o razpustu Ljudske skupščine FLRJ — Na 40.000 prebivalcev
bo izvoljen en poslanec Zveznega sveta

Beograd, 22. januarja (Tanjug). — Včeraj popoldne ob 17. uri sta se nadaljevali seji Zveznega sveta in Sveta narodov petega izrednega zasedanja Ljudske skupščine FLRJ.

Pod predsedstvom Vladimirja Simića, predsednika Zveznega sveta, je bila druga seja Zveznega sveta. Ko so ljudski poslanci dokončno sprejeli zakon o socialnem zavarovanju delavcev, nameščencev in njihovih družin, so začeli pretrgati zakon o spremembi števila prebivalcev, na katero se voli po en poslanec Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ. O tej točki je govoril poročevalec zakonodajnega odbora Moša Pijade. Tudi ta zakonski predlog so ljudski poslanci sprejeli.

»Ni potrebe, da bi tak zakonski predlog obrazložili s posebnim govorom,« je dejal Moša Pijade. »Jasno je, da bo z volitvami enega poslanca na 40.000 prebivalcev imel Zvezni svet precej večje število poslancev kot pa bi jih imel, če bi še nadalje veljala določba, da se voli en poslanec na 50.000 poslovanec. Osebnost sem napravil račun, za katerega odgovarjam in ni uradnega značaja. Po tem računu bi imel Zvezni svet po statistiki in prirastku prebivalstva od zadnjega popisa marca 1948, če volimo na 40.000 ljudi enega poslanca, okrog 82 poslancev več kot pa, če bi enega poslanca volili na 50.000 prebivalcev. Že to število dokazuje, da nam to omogoča sestavo bodočega Zveznega sveta razširiti in izpopolniti s številnimi novimi ljudmi, ki so se odlikovali zadnja leta, od zadnjih volitev do danes, zlasti pa v triletnem roku graditve socializma, v izpolnjevanju petletnega plana. Zato

vas prosim, da bi soglasno sprejeli ta zakonski predlog.«

Svet je zakonski predlog soglasno sprejel.

Naslednja točka dnevnega reda je bilo pretrgavanje zakonskega osnutka o volitvah ljudskih poslancev za Ljudsko skupščino FLRJ. Zvezni svet je sprejel na predlog predsednika sklepe, da bosta o tem zakonu razpravljala oba sveta na skupni seji.

Na seji Sveta narodov, ki ji je predsedoval Josip Vidmar, so ljudski poslanci prav tako sprejeli zakon o spremembi števila prebivalcev, na katero se voli po en poslanec v Zvezni svet. Ko sta bili končani ločeni seji Zveznega sveta in Sveta narodov, se je začela tretja seja petega izrednega zasedanja Ljudske skupščine FLRJ.

Predsednik Josip Vidmar je dal na glasovanje zakon o spremembi števila prebivalcev, na katero se voli po en poslanec za Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ. Po tem zakonu, ki so ga soglasno sprejeli, se voli en poslanec na 40.000 prebivalcev.

Nato so začeli s pretrgavanjem zakona o volitvah poslancev v Ljudsko skupščino FLRJ (Zvezni svet in Svet narodov).

V obeh svetih Ljudske skupščine je o osnutku zakona o vojaških vojnih invalidih govoril ljudski poslanec Gustav Vlahov, predsednik komiteja za socialno skrbstvo vlade FLRJ.

V Zveznem svetu je o osnutku zakona o morskem ribolovu govoril ljudski poslanec Vice Buljan, minister ribarstva LR Hrvaške.

Ljudska skupščina je sprejela vse osnutke zakonov, ki jih je predložila zvezna vlada.

Zadnja seja dotedanje Ljudske skupščine

Beograd, 22. januarja. Včeraj je bilo s 4. skupno sejo Zveznega sveta in Sveta narodov končano 5. izredno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ. Pred prehodom na dnevni red je sporočil predsednik Vladimir Simić, da so bili na sejah Zveznega sveta in Sveta narodov sprejeti vsi zakonski predlogi, ki so bili na dnevnem redu tega zasedanja.

Po prihodu predsednika vlade FLRJ maršala Tita s člani vlade v skupščinsko dvorano je predsednik Vladimir Simić predložil dnevni red četrte skupne seje. V prvi točki dnevnega reda so ljudski poslanci potrdili ukaz Prezidija Ljudske skupščine FLRJ o razrešitvi ministra-predsednika komiteja za vodno gospodarstvo FLRJ. V drugi točki dnevnega reda je ljudski poslanec Boško Siljegović prebral predlog odloka o razpustu Ljudske skupščine FLRJ, ki so ga ljudski poslanci soglasno sprejeli.

Ob koncu četrte skupne seje Zveznega sveta in Sveta narodov je predsednik Vladimir Simić sporočil, da bo 22. januarja ob 19. uri v poslopiju Prezidija Ljudske skupščine FLRJ seja članov Prezidija, na kateri bodo razpravljali o razpisu volitev za novo Ljudsko skupščino FLRJ.

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Peto izredno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ končano
Generalni sekretar OZN Trygve Lie predvideva izredno zasedanje
Generalne skupščine OZN
VI. plenum Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije
Fizkultura — Dopisi — Objave

NOTA VLADE FLR JUGOSLAVIJE VELEPOSLANISTVU LR BOLGARIJE

Beograd, 22. januarja. (Tanjug). — Ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ je izročilo včeraj zvečer veleposlanstvu LR Bolgarije odgovor na noto bolgarske vlade z dne 17. januarja, v kateri se na že običajni obrekovalni način ponavljajo znane obtožbe sramotnega procesa proti Trajču Kostovu in drugim obtožencem o dozdveni zaroti proti LR Bolgariji in s katero se zahteva od vlade FLRJ, naj takoj odpokliče jugoslovanskega veleposlanika v Sofiji Josipa Djerdjo, prvega tajnika veleposlanstva Marka Vujačiča in konzula FLRJ v Sofiji Svetozarja Savića. Odgovor vlade FLRJ na bolgarsko noto se glasi:

Vlada FLRJ v celoti zavrača noto bolgarske vlade z dne 17. januarja 1950, ki ni niti po svoji obliki niti po svoji obrekovalni vsebini diplomatska listina, temveč gnusni propagandni pamflet, ki ne zasluži odgovora. Toda ker ima ta pamflet svoje določeno mesto v vojnouhujskaški zaroti proti svobodi in neodvisnosti FLRJ, v kateri sodeluje tudi bolgarska vlada, smatra vlada FLRJ za potrebno, da opozori v tej zvezi bolgarsko vlado na tole:

Poskus bolgarske vlade, da bi z uprizorjenim izzivanjem pred sofijskim sodiščem podtaknila FLRJ tiste nemiroljubne namene in napadalne načrte, ki jih sama kuje ter izvaja proti FLRJ in mirnemu življenju balkanskih narodov, so propadli. Sramotni sofijski »proces« je bil razgaljen v očeh svetovnega javnega mnenja kot vojnouhujskaško dejanje bolgarske vlade. Smoter organizatorjev tega izzivanja je bil, da bi sofijski »proces« izrabili kot novo sredstvo za razbijanje bratskih odnosov med jugoslovanskimi narodi in bolgarskim narodom, da bi z različnimi najbolj čudovitimi lažmi in najnesramnejšimi obrekovanji kompromitirali ne samo iskreno prizadevanje vlade FLRJ za aresničitev južnoslovenske federacije, temveč tudi napredno idejo federacije med FLRJ in Bolgarijo, da bi upravičili preganjanje Makedoncev v Bolgariji in nasilje nad njimi, zadržali prizadevanje pirinskih Makedoncev za

dosego svobodnega narodnega življenja ter prestrašili tiste ljudi v Bolgariji in drugih državah, ki zahtevajo enakopravne odnose med socialističnimi državami.

Bolgarska vlada se ni pomislila brez kakršnega koli obzira in sramu ponarediti zgodovinskih dejstev o prijateljskih čustvih Georgija Dimitrova do FLRJ in njenega vodstva, temveč je nesramno poskušala podtakniti vladi FLRJ podle namene, naperjene proti njegovi osebnosti. Vlada FLRJ odklanja z največjim gnusom te podle laži, s katerimi skušajo zlorabiti svetlo ime velikega revolucionarja in voditelja bolgarskega ljudstva Georgija Dimitrova v umazane smotre protirevolucionarne akcije, naperjene proti socialistični Jugoslaviji. Nizkotnost takega ravnanja je tem večja, če upoštevamo, da bolgarski vladi niso samo dobro znana zgodovinska dejstva, temveč da ima tudi listine o njih.

Bolgarska vlada je popolnoma odgovorna pred svojim ljudstvom, pred demokratično javnostjo sveta in pred zgodovino za posledice, ki jih bo imelo uporabljanje takih umazanih metod v odnosih med narodi.

Pamflet bolgarske vlade z dne 17. januarja 1950 je nov brezuspešni poskus, da bi pred svetovnim javnim mnenjem lažljivo predočili resnično demokratično in miroljubno politiko vlade FLRJ. Bolgarska vlada skuša s fantastičnimi lažmi in najpodležijimi obrekovanjem s propadla sofijskega »proces« prikriti priprave za nova sovražna dejanja proti FLRJ in njenim narodom, pri čemer dosledno nadaljuje politiko namerne in vedno močnejše zaostritve odnosov s FLRJ.

Vlada FLRJ najodločnejše protestira proti neutemeljenemu in popolnoma neobrazloženemu izgonu uslužbencev veleposlanstva FLRJ v Sofiji ter prepoveduje, da bi se vrnil v FLRJ veleposlanik Bolgarije v Beogradu g. Pelo Pelovski, hkrati pa zahteva, da tajnika veleposlanstva g. Georgij Pnčev in g. Zdravko Zelengradski takoj zapustita ozemlje FLRJ.

Beograd 21. januarja 1950.

IZ RAZPRAVE O NOVM ZAKONU O SOCIALNEM ZAVAROVANJU

Govor Djura Salaja

Takoj v začetku bi rad izjavil, je dejal Djuro Salaj, da bom navdušeno glasoval za predloženi zakon o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter njihovih družin iz naslednjih razlogov:

Prvič, ker dobiva delavski razred Jugoslavije s tem zakonom tako visoko raven socialnega zavarovanja, ki ni bila dosežena še v nobeni državi na svetu.

Drugič, ker je bila tako visoka raven zaščite, ki jo daje država s socialnim zavarovanjem delavskemu razredu, dosežena neposredno po uspešnem zaključku tretjega leta naše socialistične graditve in ker je ta zakon eden najzgovornejših materialnih dokazov o zboljanju življenjske ravni naših delovnih ljudi, kar je temeljni nalog petletnega plana.

Tretjič, ker so zakon o socialnem zavarovanju, pa tudi vsi drugi naši uspehi rezultat in izraz tistega velikanskega delovnega poleta, ki ga kažejo naše delovne množice pod vodstvom naše Partije in tov. Tita pri graditvi socializma v naši državi kljub protirevolucionarnemu pritisku, gospodarski blokadi in sabotaži ZSSR ter držav pod njenim gošpotvom.

Nato je tov. Djuro Salaj govoril o glavnih značilnostih novega zakona in med drugim dejal:

»Po novem zakonu so dobili sindikati pravico do nadzorstva nad izvajanjem socialnega zavarovanja in nad delom organov, ki so pristojni za posle socialnega zavarovanja, kar je pomemben korak za nadaljnjo demokratizacijo naše državne uprave in sistema naše ljudske demokracije sploh.

Naše socialno zavarovanje skrbi za delavce in uslužbence ter njihove družine v vseh primerih bolezni, nosečnosti, poroda, nesreče, onemoglosti in starosti.

V ilustracijo te trditve je tov. Salaj navedel nekaj primerjav k socialnim zavarovanjem v ZSSR in državah ljudske demokracije:

»Pri nas pripada zavarovancu za primer bolezni, če je bil v delovnem razmerju najmanj šest mesecev, polna redna plača, do treh mesecev delovnega staža 50%, do treh do šestih mesecev pa 75%. Možnost uživanja te materialne zagotovitve traja redno leto dni oziroma dve leti, če je v tem roku mogoče pričakovati usposobljenost za delo.

V ZSSR se dobi popolno materialno zavarovanje v primeru bolezni šele po najmanj šestletni neprestani zaposlitvi v istem podjetju. Z delovnim stažem od treh do šest let se dobi materialno zavarovanje v višini 70%, pri stažu dveh do treh let 60% in pri nižjem stažu 50% plače. Materialno zavarovanje za primer bolezni se praviloma daje samo za 75 koledarskih dni, nato se zavarovavec prevede na invalidsko pokojnino. Na Češko-slovaškem je mogoče izkoristiti material-

no zavarovanje najdalj leto dni. Nakar sledi prehod na 50% zaslužka.

Na Poljskem lahko trajata zdravstvena zaščita in materialno zavarovanje v primeru bolezni 26 tednov. Člani družin imajo pravico do brezplačnega zdravljenja največ 13 tednov v enem koledarskem letu. Pri nas imajo družinski člani pravico do zdravstvene zaščite, dokler ji je ta potrebna.

V Romuniji so sprejeli podoben sistem materialnega zavarovanja kot v ZSSR s tem, da nima noben zavarovane pravice do zavarovanja za primer bolezni, če ni najmanj tri mesece zaposlen.

Te primerjave nedvomno kažejo ne samo prednost našega socialnega zavarovanja, temveč tudi položaj delavskega razreda v Jugoslaviji. Delavski razred in formirajočih držav se bo po pravici vprašal: kakšna je »fasiistična« Jugoslavija, ki zagotavlja delavcem večje pravice kot pa jih imajo delavci v socialističnih državah.

Informirbo je pričakoval, je dejal tov. Salaj, da bo gospodarska blokada praktično dovela do tega, da se bo poslabšal položaj našega delavskega razreda, s čimer bi dokazal svoja protirevolucionarna in revizionistična nazoranja o prehodu Jugoslavije v imperialistični tabor, o

Tovarišica Pepca Kardelj

O ZAŠČITI DELOVNE ŽENE IN OTROK

Ljudski poslanec Pepca Kardelj je v začetku svojega govora poudarila, da so v proračunu za to leto določeni izdatki za socialno zavarovanje v znesku dinarjev 12.404.850.000. Tako visoka vsota ne izvira samo iz dejstva, da pri nas hitro narašča število delavcev in nameščencev, marveč tudi iz dejstva, da so nastale v naši državi velike gospodarske in družbene spremembe.

Dolatknila se je v glavnih potezah zaščite delovnih žen in družine tako na podlagi zakona o socialnem zavarovanju, kakor tudi po posebnih uredbah vlade s področja delovnih odnosov, uredbah, ki to zaščito izpopolnjujejo. Poudarila je zlasti skrb, ki jo posveča zakon nosečim ženam v delovnem odnosu. V našem sistemu socialnega zavarovanja so zagotovljene posebne gmočne podpore za otroke, ki so s tem zakonom potrjene. Razen posebnih enkratnih podpor in stalnih doklad za otroke so bile že lani določene progresivno po številu otrok doklade od 175 do 500 dni mesečno za vsakega otroka. Ta vrsta podpora je v začetku minulega leta zajela 468.313 delavskih družin z 1.099.004 otroki, vštete pa niso doklade, ki se izplačujejo državnim nameščencem.

V novem zakonu, ki reka Pepca Kardelj, se zrcali tudi v vseh drugih primerih posebna skrb za delovno ženo in mater. Tako je za ženo določen krajši delovni staž in nižja starost za pridobitev pravice do osebne oziroma družinske pokojnine. Če razen nepretrganega social-

nemožnosti graditve socializma brez »pomoci« Sovjetske zveze. Toda dogaja se prav nasprotno. Hkrati z izrednimi napor, ki jih dajemo pri kapitalni graditvi, se naša država bori za zboljanje življenjske ravni delovnih ljudi. Praktično potrdilo teh prizadevanj je ta zakon o socialnem zavarovanju. To pomeni, da lahko z našimi lastnimi silami dosežemo vse po planu določene naloge. To nadalje prida o realnosti našega planiranja tako pri gospodarski graditvi kakor tudi zboljanju življenjske ravni naših delovnih ljudi.

Vsa ta dejstva jasno pričajo, kakšna velikanska pridobitev je novi zakon o socialnem zavarovanju za delavski razred naše socialistične domovine. Delavski razred je lahko ponosen, kajti ta zakon je rezultat njegovih naporov in zmaga, delo naše Komunistične partije in tov. Tita.

Hkrati so naši narodi lahko ponosni, ker sprejemamo sredi protijugoslovanske kampanje, sredi največjih naporov za izpolnitev petletnega plana ta zakon, ki je najnaprednejši zakon o socialnem zavarovanju na vsem svetu. Njegov sprejem je nova zmaga naših delovnih ljudi na poti v socializem, nova zmaga v borbi proti obrekovalni antijugoslovanski gonji, nov velik prispevek k ugledu Jugoslavije v mednarodnem delavskem gibanju in svetovni demokratični javnosti sploh.

nega zavarovanja upoštevamo še to, da so pri nas čedalje bolj razvijala omrežja dečjih jasi, otroških vrtcev, posvetovalnic za noseče žene, otroških dispanzarij in posvetovalnic za dolječke, porodničarje, otroških bolnišnic in bolniških oddelkov otroških kuhinj, otroških letovišč in drugih otroških ustanov, tedaj lahko rečemo, da smo že doslej uresničili takšen sistem zaščite žene in otrok, kakršnega si delovna žena v predvojni Jugoslaviji niti misliti ni mogla.

Novo tovarno gradijo v Smederevski Palanki

V Smederevski Palanki je znana tovarna vagonov »Jasenica«, ki izdeluje tudi večje mostovne konstrukcije. Doslej si je pridobila velik ugled s številnimi večjimi deli. Med petletko se mora tovarna izpolniti in zelo razširiti. Zato so začeli poleg starih obratnih prostorov graditi novo veliko tovarno vagonov, ki se bo imenovala po narodnem heroju Dragoslavu Djordjeviću-Goši.

»Jasenica« se je začela razvijati pred petindvajsetimi leti. Zgradili so jo francoski kapitalisti. Najprej je bila tam samo lopača za popravilo vagonov. Leta 1939 so francoske kapitaliste zamenjali domači in obrat razširili. Začeli so izdelovati mostovne in druge večje železne konstrukcije. Hkrati se je začela proizvodnja dvoosnih vagonov »CS«. Obratni prostori so bili popolnoma primitivni.

Obratni prostori nove tovarne bodo sodobni in dobro opremljeni. Novo poslopje, ki zavzema veliko površino in ima stekleno streho, je že sezidano. V veliki dvorani, ki zavzema okrog 30.000 kvadratnih metrov, bodo izdelovali jeklene konstrukcije in štiriosne vage. V nji bodo serijsko izdelovali po tridesetkrat več vagonov kakor Jasenica pred vojno. Ob tej, montažni delavnici, bodo stranski oddelki. Prostori so tako veliki, da bodo mogli v njih hkrati izdelovati po 80 vagonov.

Dva kilometra daleč od tovarne gradijo tudi delavsko naselje za delavstvo tovarne vagonov. Do konca petletke bo uporabnih 1000 družinskih, 300 samskih stanovanj. Doslej so se delavci vselili že v 50 družinskih in 80 samskih stanovanj, kmalu pa bo končanih še 240 družinskih in 120 samskih.

organizacije pa te svoje dolžnosti ne opravljajo v polni meri. Nekateri okrajni komiteji zaposlujejo lekom leta večino sindikalnih profesionalnih funkcionarjev na različnih nalogah in akcijah izven delovnih kolektivov. Običajno pa celo ob letnih skupščinah sindikalnih organizacij ne dajo dovolj pomoči in vse premalo skrbijo za to, da bi bili sindikalni odbori res močni in sposobni čim bolj samostojno izpolnjevati vse politične in planske naloge.

Vse sindikalne organizacije na čelu s partijskimi organizacijami morajo prav sedaj ob letnih skupščinah skrbeti za to, da bodo te v vsakem podjetju in obratu, v vsaki sindikalni podružnici politično dobro pripravljene, da bo prava politična mobilizacija delovnih kolektivov že v naprej zagotovila čim boljši uspeh pri nadaljnjem delu. Poročila o doseganem delu podružnice morajo pokazati res pravo sliko dela in uspehov, pa tudi pravo oceno storjenih napak. V nove sindikalne odbore morajo biti izvoljeni najboljši borce za socializem, ki imajo v s moralne in strokovne sposobnosti za vodstvo sindikalnih organizacij, za še hitrejši ideološki politični dvig delavskega razreda, za še boljše izpolnjevanje zadanih planskih nalog. Zagotovljena mora biti najširša demokracija in končno, skrbeti moramo, da bodo vsi sklepi in direktive pravilno in pravočasno izpolnjevani.

Lani je podružnica Direkcije železnice v Ljubljani zaradi slabih priprav sklicala letno skupščino dvakrat. Letos pa, ko se je za skupščino zvela pravilno tudi partijska organizacija, je ta zelo dobro uspela. Nasprotno pa se ponekod dogajajo tudi napake, kakor na primer v usnjarni Kamnik in »Standard« Kranj, kjer so hoteli na sami skupščini voliti grupne poverjenike in komisije, kar je popolnoma nepravilno. Tudi letna poročila so v teh podjetjih sestavljali tik pred pričetkom skupščine.

Letošnje skupščine sindikalnih podružnic, ki naj bodo končane do konca februarja, v okrajnih in krajevnih svetih pa do konca marca, morajo biti mnogo boljše pripravljene, kot so bile doslej. Uspešno izvedene skupščine bodo močan mobilizator v delovnih kolektivih za enakomerno izpolnjevanje dnevnih, tedenskih in mesečnih proizvodnih planov. Dobri novoizvoljeni sindikalni odbori bodo najboljšo zagotovilo za še hitrejšo politično ideološko dvigovanje delavskega razreda in delovnih množic sploh. Vse to pa zadoščuje partijske organizacije in vse člane Partije v delovnih kolektivih, da s podvojeno aktivnostjo na uspešni izvedbi letnih skupščin sindikalnih organizacij.

Generalni sekretar ZN Trygve Lie predvideva izredno zasedanje Generalne skupščine OZN

Lake Success 22. jan. »United Press« poroča, da je generalni tajnik Združenih narodov Trygve Lie v odgovoru na vprašanje novinarjev na tiskovni konferenci izjavil, da je sovjetska delegacija povzročila v OZN doslej največjo krizo, ko je začasno nehala sodelovati v Varnostnem svetu in drugih organih Združenih narodov. »Zdi se mi,« je rekel Trygve Lie, da akcije Organizacije združenih narodov še niso nikoli padle tako kakor zdaj, pričam pa sem, da se bo to stanje izboljšalo in da se bomo znova dvignili na višino, ki bo v obeh preprosti ljudi v svetu utrdila vero v Združene narode.

V odgovoru na vprašanje, kako je s sporom zaradi predstavnosti kvalifikacij komunistične delegacije pri OZN, je Trygve Lie poudaril, da ni potrebno, da bi delo, ugled in vpliv Združenih narodov trpeli zaradi nesoglasja drugih v tem vprašanju. »Naj bo izid tega spora kakršen koli,« je rekel, »prva skrb vseh članic mora biti, da omogočijo tej organizaciji, da bo nemoteno nadaljevala svoje funkcije.«

Lie je na koncu napovedal, da utegne biti zaradi krize, v katero je zašla OZN, v kratkem sklicano izredno zasedanje Generalne skupščine.

Demokratske organizacije vsega sveta protestirajo proti smrtnim obsodbam nad havdarabadskimi kmeti

Pariz, 22. januarja. Agencija France presse poroča, da je mednarodno združenje demokratskih pravnikov objavilo sporočilo, v katerem protestira zaradi smrtnih obsodb proti 108 kmetom v Havdarabadu. V sporočilu je rečeno, da bi moralo biti 13 kmetov usmrčenih že 22. januarja ter dodaja, da so take kazni surove in očividne kršitve zakona. Združenje je poslalo predsedniku indijske vlade Panditu Nehruju sporočilo, v katerem zahteva v imenu demokratskih pravnikov 35 držav, da izroče vso zadevo z razprave proti havdarabadskim kmetom vrhovnemu sodišču v New Delhiju v revizijo.

Kakor poročajo iz Londona, so demokratski študenti londonske univerze izročili indijski visokemu komisarju v Londonu spomenico, v kateri izražajo nezadovoljstvo zaradi sklepa havdarabadkega vojaškega sodišča in zahtevajo razveljavljenje vseh smrtnih obsodb.

Indijski študenti v Londonu so imeli protestne demonstracije pred poslopjem indijskega visokega komisarja in so nosili transparente z napisi »Havdarabadski kmetje ne smejo umreti.«

Protestu londonskih študentov se je pridružil tudi nacionalni komitej za proslavo mednarodnega dne žena, ki je poslal predsedniku indijske vlade protestno brzojavko proti sodnemu preganjanju kmetov v uporniških vaseh Havdarabada.

PRIPRAVE ZA USTANOVITEV GOSPODARSKE ZVEZE — FINIBEL

Pariz, 22. jan. AFP poroča: V francoskem zunanjem ministru se je začela konferenca strokovnjakov Francije, Italije, Belgije in Luksemburga, ki jim je bila dana naloga, da izvedejo vse priprave za ustanovitev gospodarske pokrajinske skupine, imenovane »Finibel«. Znano je, da je bila lani jeseni v Parizu konferenca

Komunike CK KP Japonske ob napadu Informbiroja na Nosako

Tokio 22. jan. Agencija »France Presse« poroča, da je plenum CK KP Japonske po dva dni trajajočem zasedanju v petek objavil komunike, v katerem sprejema kritiko Informbiroja proti prvaku KP Japonske Sanzu Nosaku.

V komunikatu je rečeno, da CK KP Japonske »odobrava samokritiko« Nosake, ki je na plenumu izjavil, da so bile teorije, ki jih je izražal, načelne napake ne glede na sedanji posebni notranji in mednarodni položaj Japonske. Komunike se zaključuje z ugotovitvijo, da je bo CK KP Japonske »prižadeval, da v bodoče ne bo ponovil napak takšne vrste«.

Kakor vemo, je glasilo Informbiroja v Številki z dne 6. januarja napadlo Nosako, češ da je »shlapec imperialističnih okupatorjev«, in sicer zaradi njegovega poročila Centralnemu komiteju KP Japonske, v katerem je izjavil, da je mogoče vzpostaviti na Japonskem demokratski režim, čeprav je Japonska pod ameriško okupacijo. V svojem komunikatu z dne 12. januarja, ob tem napadu na Nosako, je CK KP Japonske izjavil, da je »težko sprejeti sklep Informbiroja, v zvezi s tovarišem Nosako, ki je eden najhvalejših rodoljubov in ki uživa popolno zaupanje japonskega proletariata«.

Kakor poroča agencija »United Press«, se je član Politburoja CK Ito Ritu v petek na tiskovni konferenci, na kateri je pebral zadnji komunike KP Japonske, pohvalno izrekel o 20-letnem delovanju Nosake v korist »miru, svobode in neodvisnosti Japonske«. Ito Ritu je izjavil, da je CK KP Japonske sklenila pustiti Nosako na vseh njegovih položajih, in priporočil, da CK »popolnoma zaupa njegovemu vodstvu v prihodnosti.« (Tanjug)

Slovenski rudarji pred novimi nalogami

V sredo je bila v Trbovljah tekmovalna konferenca predstavnikov sindikalnih organizacij, uprav in najboljših delavcev iz slovenskih rudnikov in rudarskih podjetij. Po referatu in živahni razpravi so bili na konferenci sprejeti sklepi.

Rudarji so lahko ponosni na uspehe v preteklem letu. Kljub ekonomski blokadi Informbiroja, ki je prizadela naše rudnike, so letni plan izpolnili in dvignili storilnost (v primeri z letom 1948.) za 11%. Premogovniki so prekoračili svojo plansko obveznost za nad 4%. Na pobudo rudarjev iz Senovega so rudniki tekmovali v postavljanju in izpolnjevanju individualnih obveznosti in tako skupno izkopali nad 50.000 ton premoga, od tega največ v Trbovljah, Zagorju, Velenu in Senovem.

Vai dosedanj uspehi pa bi bili še mnogo večji, če bi se sindikalne organizacije in tudi uprave poglabile v svoje delo za odpravljanje pomanjklivosti. Letos stoji pred rudarji še večje naloge kot lani, ki jih bodo izvršili le, če bo povezava med vsemi forumi in rudniki še trdnješa. Sindikalne organizacije morajo letos še odločneje poseči v vse probleme rudar, proizvajalca, odpravljalca vzrokov neupravičenih izostankov itd. Res, da so glede normiranja dosegli že večje uspehe, toda če bi sindikalni forumi trdnješe sodelovali z normiranci, bi bili ti uspehi še večji. Prav tako morajo uprave podjetij imeti več razumevanja za normiranje in ne uporabljati normirke kader za druga dela, kot se to dogaja. Normiranci morajo biti stalno na tekočem, študirati nove norme in kontrolirati delo samo, če je tako pripravljeno, kot so ga normirali. V zvezi z normami je tesno povezano tudi vprašanje organizacije dela, ki tudi ni povsem dobra.

Sedaj dela v naših rudnikih še veliko število proizvodnih brigad. Da pa ni brigadni sistem še bolj razširjen, so v nekaterih rudnikih krive preveč uprave, ker puščajo iniciativo za formiranje in skrb o brigadah izključno sindikalnim in mladinskim organizacijam. Nasprotno pa je formiranje brigad naloga uprave, sindikalna organizacija pa nudi odločilno pomoč.

Proizvodna posvetovanja imajo veliko važnost z ozirom na produkcijo. Vendar je zadnje čase bilo v rudnikih premalo takih posvetovanj, oziroma zaključki teh se niso v polni meri izvajali. Naloga proizvodnih posvetovanj je, da seznanja delavce s planskimi nalogami in da v razpravi preide vse probleme, ki se tičejo proizvodnje posredno ali neposredno.

Večjo skrb morajo posvetiti sindikalne organizacije tarifnim vprašanjem. Sindikalni funkcionarji so premalo seznanjeni s temi problemi in ob prilikah raznih

propustov s strani uprave niso sposobni takoj vprašanje rešiti. Prav tako je s udarništvom in nagrajevanjem, ki je tesno povezano z realnimi normami in operativno evidenco — tu mora sindikalna organizacija imeti glavno besedo.

Katero so konkretne naloge, ki se jih morajo lotiti vsi forumi v rudarski proizvodnji, da zagotovijo izpolnitev plana v četrtletu letu petletke? Najprej glede tekmovalnosti. Uprave naj takoj razbijejo proizvodni plan na mesece in dneve ter odrede vsaki brigadi njeno polletno, mesečno in dnevno delovno nalogo. Naloga sindikalne organizacije pri tem pa je, da okrepi politično delo in zaključevanje delavcev na proizvodnih posvetovanjih. Tekmovanje naj bo vsestransko, po obratih, med brigadami in rudniki; po obratih pa naj imajo prehodne zastavice, ki se naj podeljujejo brigadam.

Da pa bo tekmovalje doseglo svoj namen, je nujno, da uvedemo dnevno evidenco izvršenih nalog in pomoč brigadam, ki zaradi objektivnih ali subjektivnih vzrokov planov ne izvršujejo. Poleg tega pa naj se še delovni kolektivi večkrat obveščajo med seboj o doseženih rezultatih.

Pri novem načinu dela je treba poudariti predvsem ogromne in odločilne naloge tehniških vodstev, ki naj analizirajo tehnološki proces dela, sindikalna organizacija pa naj daje pomoč pri njegovi organizaciji in oddelavi in praktičnem izvajanju. Pri tem je treba paziti na problem prenašanja izkušenj iz rudnika v rudnik, to je nedvomno koristna in potrebna stvar, vendar je šablonsko prenašanje teh izkušenj nepravilno. Kajti skoraj vsak rudnik ima svoje značilne delovne pogoje. S tem v zvezi je potrebna izmenjava brigad med rudniki — večkratni obiski najboljših delavcev in brigad v drugih rudnikih, da se seznanijo z delom drugih rudarjev.

Naši junaki dela

IZ INDUSA

Ludvik Grum

je v treh letih opravil 14.000 delovnih ur. V tem času je predelal 348.500 m lesa. Kot edini mizar v podjetju »Indusa« opravlja vsa mizarstva dela, za kar bi sicer bila potrebna dva mizarja. Kar je bilo potrebno, je strojno sode popravljal, dokler ni dela splovnil. Ljudi ni sod, ki se je pokvaril in je bil v produkciji spet nujno potreben, ker je bila produkcija vse tovarne odvisna od tega sode, je nepretrgoma popravljal 40 ur.

Anton Zabjak

je kurjač pri parnem kotlu v tovarni »Indusa«. Od leta 1947 do konca preteklega leta je opravil 12.620 delovnih ur. Ker je produkcija zahtevala, je delal več mesecev vsake dan po 16 ur, čeprav je delo kurjača zelo naporno. V tem času je naložil 3.750.000 kg premoga.

... IN IZ INDUSTRIJE OBUTVE

Jakob Škof

Ze od 16. oktobra preteklega leta dela v industriji obutve v ljubljani Škof Jakob za drugo petletko. Zaposlen je pri stroju za struženje pet in je sedemkratni udarnik. Kjer dela nastaja, priskoti na pomoč tov. Škof in največ prispeva, da zaradi zastojev, ki trpi proizvodnja, s svojim intenzivnim delom tako v produkciji kakor na terenu kot predsednik KLO se je vrnil med socialistične borce, ki vlagajo vse sile v izgradnjo socializma.

PROTIZAKONITI POSTOPEK angloameriške policije v Trstu

Trst, 22. jan. (Tanjug). Angloameriška policija na Opčinah pri Trstu je poklicala na zaslišanje Andreja Metlika iz Bazovice, in sicer na podlagi prijave italijanske mornarice iz Taranta, ker je leta 1943 ob kapitulaciji Italije zapustil italijansko mornarico in odšel v Dalmacijo, kjer se je v vrstah partizanov boril proti naci-

fašistom. Andrej Metlika je obtožen dezertstva iz italijanske vojske. Isto se je zgodilo pred nekaj časa tudi Miroslavu Zagorju, Metlika in Zagor sta državljana STO in nimata torej nikakih obveznosti do italijanske vojske. To protipravno ravnanje angloameriške policije je izzvalo ogorčenost prebivalstva.

Poljski komunistični list prepovedan — ker je objavil sliko Rokossovskega v sovjetski uniformi

Varšava 22. jan. Poljski komunistični list »Piekork« je objavil sliko nedavno imenovanega vrhovnega komandanta poljske vojske, bivšega sovjetskega maršala Rokossovskega — v sovjetski uniformi. List je bil zaradi tega prepovedan in še istega dne umaknjen z vseh kioskov.

Vzhodna Nemčija je priznala reparacije Sovjetski zvezi in Poljski

Berlin 22. januarja. Agencija AFP javlja, da je Vzhodnonemška republika priznala Sovjetski zvezi in Poljski polno pravico na reparacije — v mejah možnosti. Vrednost nemških reparacij, namenjenih SZ in Poljski, bo znašala v tem letu 4,4% vrednost naročil za sovjetske okupacijske čete in kontrolne oblasti pa 1,9% vse proizvodnje Vzhodnonemške republike.

ATENE. Na otoku Cipru se je 90% prebivalstva udeležilo glasovanja o priključitvi otoka Grčiji. Glasovanje je organiziral grškokatoliški škof kljub prepovedi angleških oblasti.

Predsednik španske republikanske vlade obsoja stališče ZDA do Španije

Mexico 22. januarja. Agencija »France Presse« poroča, da je imel predsednik španske republikanske vlade De Albornoz v petek tiskovno konferenco, na kateri je obsodil novo stališče ZDA do Francoske Španije. Rekel je, da je to novo stališče »poskus ameriškega gospodarskega prodiranja v Španijo«. Poudaril je, da ne drži Achesonova trditve, da ameriško stališče ne pomeni poplavljanja ali odobravanja frankističnega režima.

Nova Kitajska je priznala vladno demokratske republike Vietnam

Saigon, 22. jan. (Tanjug). Radijska postaja »Glas Vietnam« je poročala, da je obvestil zunanji minister LR Kitajske Ču En Laj pisмено zunanjega ministra LR Chi Minhove, da je centralna vlada LR Kitajske priznala vladno demokratske republike Vietnam kot edino zakonito vladu, ki zastopa vietnamsko ljudstvo. V odgovoru na noto Ho Chi Minhove vlade, v kateri se izraža pripravljenost vietnamske demokratske republike, da upošteva diplomatske odnose z LR Kitajske, je Ču En Laj odgovoril pozitivno.

Ameriški republikanci so skušali prevzeti nadzorstvo nad Kongresom

Washington, 22. jan. (Tanjug). Pristaši predsednika Trumanja v predstavnikiškem domu so zavrnili kot poročila United Press, poskus koalicije republikancev in južnih demokratov, da bi prevzeli nadzorstvo nad predstavnikiškim domom. Predstavniki koalicije so stavili predlog o spremembi odbora za poslovnik, v katerem prevladuje koalicija, da bi z različnimi zakoni dali temu odboru absolutno oblast. Predlog koalicije je predstavnikiški dom zavrnil z 236 glasovi proti 189.

Član predstavnikiškega doma Leo Allan, republikanec in vplivna osebnost v koaliciji, je izjavil, da je hotela koalicija preprečiti v predstavnikiškem domu izglasovanje 12 zakonskih načrtov, ki vsebujejo večji del Trumanovega notranjepolitičnega programa.

Zunanji minister LR Kitajske Ču En Laj je prispel v Moskvo

Moskva 22. januarja. Kakor poroča moskovski radio, je prispel v Moskvo zunanji minister centralne kitajske vlade. Izjavil je, da je prišel na željo Mao Ce Tungja, da sodeluje pri pogajanjih za ureditev odnosov med Kitajsko in Sovjetsko zvezo. Na kolodvoru sta ga med drugim sprejela Mikojan ter Višinski.

Med Irsko in ZDA je bila podpisana pogodba o prijateljstvu, trgovini in plovi. To je najobsežnejša pogodba, ki jo je kdajkoli sklenila Irska s kakim državo.

GOZD v socialističnem gospodarstvu

Kaj je gozd? Na to vprašanje ni mogoče odgovoriti, če se ne dotaknemo razmerja med človekom in gozdom. Sicer bi pa tudi ne bilo treba govoriti o gozdu, če bi gledali nanj kakor da je sam sebi namen. Mnogo so že govorili o usodni povezanosti med človekom in zemljo. Zemlja, ki je nudila človeku življenjske pogoje — s svojim podnebjem, naravnimi zakladi, po svoji razčlenjenosti in značilnosti, je oblikovala človeka. Toda bistveno je za človeka prav to, da vedno bolj spreminja lice zemlje, se osvobaja podrejenosti naravnim zakonom in postaja v pravem pomenu besede ustvarjalec, oblikovalec smotno usmerjenega življenja. Kako pa je človek povezan z gozdom? Kaj pomeni gozd v človekovem boju z naravo in v družbenem razvoju? Kako gledamo na gozd v socializmu?

ZIVA ZAKLADNICA — GOZDNI FOND

O gozdu radi govorimo, da je zakladnica. Splošno se ljudje misli, da je gozd zakladnica pač zato, ker daje les. Daje kurivo in gradivo. Gozdovi so imeli pomen samo zaradi tega. Marsikje so se jim pa gozdovi zdeli celo škodljivi, češ čim več je gozdov, tem manj je orne zemlje. Mislijo res, da gozd ne daje kruha. V gozdu res ne raste žito. Tako imenovani gozdni sadeži pa se zdijo tudi skoraj brez pomena v primeri s poljskimi pridelki in s sadjem sadovnjakov. Ni še dolgo, ko je bil gozd tudi pri nas zakladnica — kapitalistov, lesnih industrij,

cev, ki so gozdove izkoriščali tako, kakor pač ropar izkorišča dobrine, ki so last skupnosti. Kapitalist je posekal gozd zato, da je imel profit pri prodaji ali obdelavi lesa. Zanj je bil gozd mrtev kapital, če mu ni prinašal profita. V socialistični družbi pa se živo zavedamo, da je gozd živa zakladnica. To se pravi: gozd moramo stalno obnavljati tako, da postane ravnotežje med izkoriščanjem in prirastkom. Gozd ni rudnik, kjer izrpaš rudo in rove zasuješ. Gozd je združba rastlin in živali ter člen nujnega sožitja med rastlinstvom, živalstvom in človekom.

VIDNE IN NEVIDNE DOBRINE

Ropar ropa, kjer pač najlaže doseže dobrine. Zato je tudi kapitalistični izkoriščevalec posegal po gozdnih zakladih, kjer so bili najprej neposredni, kjer se mu je nudilo največ profita. Ni ga zanimalo, ali bo na golčah kdaj še sploh kaj rasti ali ne. Ni mu bilo mar, če so zaradi velikih posek začeli usihati studenci, se zniževati talna voda, če so začeli besneti viharji in odnašati rodovitno prst, če so hudoimniki spreminjali lice zemlje in slepo uničevali sadove človekovega dela. Izkoriščevalec gozda je videl v gozdu samo les, za lesom pa svoj profit. Z gozdom je »gospodaril« kakor volk s čredo ovac. Gozd mu je bil le podlaga za lesno industrijo ali lesno proizvodnjo. Poznal je le njegove vidne dobrine — les. Gozd pa »skriva« še mno-

ge nevidne dobrine. Gozdno in vodno gospodarstvo, kmetijstvo, elektrogospodarstvo in industrija — vse to je povezana celota. Če razbiješ in izločiš enega teh členov — gospodarstvo, če iztrebiš gozdove, morajo začeti propadati druge gospodarske panoge.

OD ANARHIJE DO PLANA

V kapitalističnih deželah so seveda sprevredili, da je pogubno takšno gozdno gospodarstvo, ki izpodkopa ne le sebe, temveč tudi druge gospodarske panoge. Spoznali so, da se »zakladnica« čedalje bolj krči. Potreba po lesu kot vsestranski surovini vedno bolj narašča. Tovarne celuloze in papirnice so v nekaterih deželah dobesedno požrle velikanske gozdove. Strokovnjaki morajo od leta do leta odgovarjati na več perečih vprašanj gozdnega gospodarstva in od njega neposredno odvisnih strok, ki uporabljajo ter predelujejo les. Nekatere kapitalistične dežele imajo velike znanstvene zavode, kjer dela na stotine strokovnjakov, ki rešujejo enobdna vprašanja varstva in gojitve gozdov, predelave in uporabe lesa, lesnih odpadkov, lesne kemije, gozdarske politike itd. Strokovnjaki pišejo razprave, dajejo predloge, sodelujejo v komisijah in gospodarskih svetih. Toda, kdo odloča? Odloča kapitalistični razred po svojih interesih. Znanstveni zavodi posajajo predvsem za neposredne koristi posameznih kapitalističnih skupin. Kapitalistično gospodarstvo je neplansko in ga ne more usmerjati znanstveno delo v korist skupnosti. Prehod od anarhije v gozdno gospodarstvo do plana je mogoče šele v pravem planskem socialističnem gospodarstvu, kakršno je naše. V na-

šem planskem gospodarstvu morajo strokovnjaki v interesu skupnosti odgovoriti tudi na vsa vprašanja našega gozdnega gospodarstva.

ČLOVEK KOT RAZUMEN GOSPODAR NARAVNIH ZAKLADOV

Zasebna lastnina s kapitalističnim gospodarstvom onemogoča kompleksno planiranje — razumno gospodarjenje v interesu skupnosti. V kapitalizmu so mogoči le zasebni plani, planiranja interesnih skupin, predvsem monopolistov. Zato se šele zdaj začena kompleksno planiranje tudi v našem gozdnem gospodarstvu. To pomeni, da je treba premagati vse začetne težave in hude posledice prejšnjega nesmotnega gospodarjenja z gozdovi. Naloga se glasi: Gozdu moramo odrediti njegovo vlogo v planskem gospodarstvu. Njegova vloga, pa je: da daje les za devize, ki jih potrebujemo za naloge graditve socializma; da daje surovine ne le za lesno industrijo in drva, temveč tudi za nove industrijske stroke, ki se šele začenejo razvijati in ki imajo največjo prihodnost, da ostane pomemben činitelj v vodnem gospodarstvu in s tem tudi v elektrogospodarstvu; da varuje kmetijstvu rodovitna tla in posledno vpliva na rodovitnost zemlje; kratkaj: njegova vloga je, da je zakladnica skupnosti — zakladnica, ki koristi vsem, ki jo pa zato morajo tudi vsi znati ceniti, vzdrževati in varovati. Zaradi tega je zakladnica, ki mora biti trdno zajeta v planskem gospodarstvu. Gozdno gospodarstvo je primer, da je človek v planu, aktem, socialističnem gospodarstvu razumen gospodar naravnih zakladov. To se

pravi: naravne zaklade upravlja s čutom odgovornosti in kot ustvarjalec, ki zna tudi dati, ne le jemati.

OGLEJMO SI NALOGE!

Kaj moramo doseči? Da nam bodo gozdovi dajali v čim krajšem času kar največ najboljšega lesa? Da bodo gozdovi ostali kot zaščitni pasovi ali ozemlja za zaščito rodovitne zemlje? Da bomo les kar najbolje izkoriščali za najprimernejše izdelke? Da bomo pogodili vsa gozdna tla? — Ne le to. Gre za ugotovitev načel in smernic planskega gozdnega gospodarstva. Na podlagi teh načel in smernic je treba določiti konkretne, podrobne naloge. Gre za proučitev tehnoloških načinov mehanike in kemije predelave lesa; za uvedbo najboljših načel nov gojitve gozdov... Nekatere naloge, ki jih poprej ni bilo mogoče rešiti.

Naloge gozdnega gospodarstva narakujejo v vseh civiliziranih državah znatno delo strokovnjakov v dobro organiziranih zavodih. Zato se seveda tudi pri nas razvijajo znanstveni raziskovalni zavodi, ki imajo silno široko delovno področje. Eden takšnih zavodov je Gozdarski inštitut Slovenije.

VSA KMETIJSKA POVRŠINA RAZISKOVALNO PODROČJE

Raziskovalno področje strokovnjakov, ki proučujejo vprašanja gozdnega gospodarstva, se po teritorialni razsežnosti naša na vse slovenske gozdove. Gozdovi pa pri nas obsegajo okrog 43% površine Slovenije. Toda ne gre le za razsežnost raziskovalnega področja na zunaj, temveč

VI. plenum Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije

TEKMOVANJE ZA VIŠJO STORILNOST

je največ prispevalo k izpolnitvi planskih nalog

V soboto se je pričel VI. plenum Glavnega odbora ZSS. Plenum je otvoril predsednik tov. Rudolf Janko, ki je med drugim dejal:

»Naš plenum zaseda v prvem mesecu tretjega leta prve petletke; ta čas označujeta dve značilnosti. Prva, da je naš delavski razred z velikimi napor, požrtvovalnostjo in z velikim zaupanjem v lastne sile čisto izvršil svojo nalogo v preteklem letu in s tem prebil kominformovsko blokado. Drugič pa, da plenum zaseda ob peti obletnici ustanovitve sindikatov nove Jugoslavije, ki je prav tako zelo pomembna. Teh pet let naših sindikalnih organizacij nam je s svojimi rezultati najboljši dokaz o absurdnosti trditve Informbija.«

Tovariš Plevnik, član GO ZSS, je govoril o tekočih nalogah sindikatov pri izvrševanju petletnega plana. Ugotovil je, da je mnogo delovnih kolektivov izpolnilo svoj letni plan mnogo pred rokom, da so nekateri glavne direkcije posameznih panog kot celota predčasno izvršile letni plan. V industrijski proizvodnji je bil plan izpolnjen s 102,5%, v lokalni industriji s 88%, kar je skupno 100,6%. Kovinska industrija je izvršila plan s 16,5%, ujenarska industrija 110% ali 18% več, živilska industrija 102% ali 15% več, grafična industrija s 122%, elektroindustrija s 85% ali 56% več in lesna industrija s 103%, to je za 23% več kot v letu 1948.

Lansko leto je bilo leto težkih preizkušenj in uporne borbe našega delavkega razreda za uresničitev planskih nalog, za izgradnjo socializma v naši deželi. Ti nalogi so dali borce in heroje socialističnega dela: Sirotonoviča, Zagoriška, Hukiča, Razingerja in neštete druge. Zato je gibanje za dvig storilnosti, ki je postalo stalna metoda dela mnogih naših kolektivov. To gibanje je najnaprednejša in najrevolucionarnejša oblika socialističnega tekmovalstva, ki se je lahko pojavila v državi, ki gradi socializem in ki ima takšen delavski razred kot je naš in ki ga vodi takšna revolucionarna komunistična partija kot je naša Partija s tovarišem Titom na čelu.

Mnoga naša podjetja so uspešno izpolnila letni plan kljub ogromnim objektivnim težavam zaradi tega, ker je celotni kolektiv prešel v borbo za dvig storilnosti in predčasno izpolnitev plana. Tako je zaradi nove metode dela bil plan v rudarski industriji izpolnjen že 14. decembra, storilnost pa se je v rudarstvu povečala glede na leto 1948 za 11%, v celoti pa je bil plan presežen za 4%. — Lanskoletna borba rudarjev za plan se odraža v proglasitvi 1585 udarnikov, 10 novorajev in 13 racionalizatorjev. 248 rudarjev je prejelo odlikovanja redov dela in medalje za delo.

Skoraj istočasno kot v rudarstvu se je začela borba za višjo storilnost v težki industriji. Brigade v železarnah, v TAM, Splošni in drugod so tekmoval po novem načinu. Zelenarna Guštanj, ki prej ni izvrševala plana, je v septembru, ko je pričela tekmovali, plan izpolnila s 102%, v oktobru s 119%, v novembru s 124%. V 10 oddelkih jeseniške železarnice je lani 79 brigad presegalo dnevne norme za 50%, v TAM so mnoge brigade presegale dnevne naloge za 300–400%. V Impolu, Slovenska Bistrica, kjer je izdelavala, da plan ne bo dosežen, je bilo v novembru in decembru tekmovalje, ki je pripomoglo, da je bil plan izpolnjen 4 dni pred rokom.

Posebno je prišlo tekmovalje do izražaja v gozdni proizvodnji, kjer je bil plan sečne izvršen že 20. novembra. Najboljše uspehe je dosegel GG Bled, kjer so plan izpolnili 24. oktobra, 28. oktobra so izpolnili plan oddaje hlodovine, drogov in tanagan lesa. Tu so poleg brigad za sečno lesa osnovali brigado nakladalcev,

tudi za številnost in zapletenost raziskovalnih nalog. Vendar je za to raziskovalno delo značilno, da ima zelo obsežen okvir. Odgovoriti je namreč treba na eno prvih vprašanj: Kaj imamo? Kako velika in kakšna je pridelovalna površina, ki jo imenujemo kmetijska površina? Kako bomo dosegli, da bomo najboljše izkoriščali zmogljivost vse rodovitne zemlje? To je silno pomembno vprašanje, saj je osnova planiranja vse kmetijske in gozdarske proizvodnje. Zato gre za nalogo, kako bomo razmejili gozdove in drugo kmetijsko površino (obdelovalno zemljo). Plansko gospodarstvo terja najrazumnejše izkoriščanje vseh tal. Zato je treba dognati, katera tla so absolutno gozdna in katera relativna. Znanost je, da so absolutna gozdna tla tista, kjer more edino gozd trajno dati največ gospodarstvu v primeri z drugimi pridelki. Relativna gozdna tla pa so tista, ki bi bila sposobna tudi za obdelavo, n. pr. za poljedelstvo, sadjarstvo, travništvo itd. Zato pa raziskovalno delo ni omejeno samo na gozdove — razteza se na vso rodovito zemljo.

Nujno je, da bi hkrati začeli delati na vseh raziskovalnih področjih. Vse naloge so nujne. Ena najnujnejših nalog pa je razmejitev med gozdovi in drugo kmetijsko površino. To je osnova za urejanje gozdov in smotno izrazo obdelovalne zemlje. Toda nujno je tudi rešiti vprašanja izboljšanja lesne in gozdne proizvodnje. Proizvodnja je treba povečati in pospešiti. Zato pa je treba tudi doseči večji in hitrejši prirastek lesa. V zvezi s tem je nujno, da začnemo uvajati hitreje ra-

brigado šoferjev in voznikov ter brigade ogeljev.

Tekstilci so organizirali brigade v predilnicah, kjer se je dvignila storilnost povprečno za 7,3%; še večje uspehe pa so dosegli v tkalnicah.

Na gradbišču Guštanj so dvignili storilnost za 45,2%. Pri gradnji HC Savica je presegalo 26 brigad norme za 35%. V Gradisu-Litostroj je tekmovalo v decembru 17 zidarskih brigad, ki so presegale norme od 30 do 237%.

Nov način tekmovalstva zajema tudi kmetijsko proizvodnjo. Kolektiv Mlaka-Mahovnik je izpolnil plan jesenske setve s 163,9%, plan živinoreje: konji 140%, govedo 163%, perutnina 190%, kapitalna izgradnja 100%. Pri košnji sena so s tekmovalstvom znižali polno lastno ceno za 50%. Vinogradniški kolektiv Jeruzalem pa je imel velike tekmovalne uspehe v vinogradništvu.

Odgovorna naloga sindikalnih organizacij je, da s krepkim političnim delom in dobrih organizacijskih pripravami nenehno širijo nove oblike borbe za večjo proizvodnjo. Tekmovalje za večjo storilnost mora postati tisto najmočnejše orožje delavkega razreda, s katerim bo nenehno rušil vse staro in zgradil socializem.

Mnogokje dosedanja organizacija dela zavira potek proizvodnje. Zato je potrebna nova organizacija dela v brigadah, kar seveda zahteva ponekod reorganizacijo celotnega tehnološkega postopka do oddelkov in v vsej tovarni. — V tovarni metalnih konstrukcij »Franc Leskošek« so n. pr. brigade, ki so tekmoval, prepočasno dobivale material, ker niso vzporedno z njimi tekmoval brigade v skladišču. Rudarji pa so se pritoževali zaradi prepočasnega odvosa odkopanega premoga. — To reorganizacijo pa seveda mora opraviti tehnično vodstvo podjetja, ker bo zahtevala novo razmestitev strojne parka in večje ali manjše preureditve tehnične opreme itd. Zato je potrebno najtesnejše sodelovanje tehničnega in političnega vodstva v podjetju.

K uspešnemu tekmovalstvu za višjo storilnost je mnogo pripomoglo brigadni sistem, ki se uspešno uvaja tudi v administraciji in zdravstveni službi. V LRS je okrog 2000 brigad. Od teh ima tekstilna stroka 460, ujenarska 210, kovinska 272 brigad.

Vse dosedanje tekmovalje je še vedno kampanjsko. Letos mora postati tekmovalje stalna metoda dela. Neenakomerno tekmovalje privede proti koncu leta k podaljševanju delovnega časa, kar obremenjuje fizične sposobnosti delovnih ljudi in zvišuje polno lastno ceno. Po neopolnilih statističnih podatkih je bilo v devetih mesecih prejšnjega leta opravljenih pet in trideset milijona nadur. V tretjem tromesečju je delalo v nadurnem delu 10.121 delavk-mater z otroki izpod sedmih let. Zato bo letos treba skrajno zaostriiti borbo proti nadurnemu delu.

Sprejemanje notranjih obveznosti je podlaga za notranje plane podjetij. V predilnici in tkalnici v Mariboru so letošnji plan že razdelili na delovna mesta. Vsek zaposleni je dobil knjižico, v kateri je označena njegova planska naloga za vsak dan, dekada in mesec.

Letos je treba nadalje izboljševati kvaliteto proizvodov. Mariborska tekstilna tovarna je lani sporedno z borbo za dvig storilnosti dosegla dosegla za kvaliteto proizvodov. Vpeljali so mesec borbe za kvaliteto blaga, pozneje pa so se zaostriili vprašanje kvalitete. V mesecu borbe za boljšo kvaliteto so znižali odstotek pokvarjenega blaga od 3,25% na 2,25%, kar predstavlja ogromno materialno vrednost.

Velike rezerve delovne sile se skrivajo v neupravičenih izostankih in v ogromnem premiku delovne sile. V LRS je bilo lani premeščenih 64.900 delavcev in 31.000 novo vključenih. — Samo v železarni Store je bilo lani v 11 mesecih neupravičeno izpuščenih 2833 delovnih dni, na Jesenicah 8678, v Guštanju 2162 delovnih dni. — Letos bomo morali do skrajnosti

stoče vrste drevja. Nujno pa je tudi, da začnemo čimprej kar najbolj izkoriščati vse vrste lesnih odpadkov. Prav tako je neodložljiva naloga, čim bolj racionalizirati delo v gozdu in v predelovalnih obratih, dalje v prevozu, ki je ozko grlo naše gozdne oz. lesne proizvodnje, itd.

Zaradi teh in podobnih nalog je treba čimprej razviti in izpolniti gozdarski inštitut: zgraditi njegovo poslopje, opremiti laboratorije, priskrbiti kader, uveljaviti organizacijsko-raziskovalno omrežje s postajami in raziskovalnimi objekti po Sloveniji itd. Ko so zavod leta 1947 ustanovili, je bilo rečeno, da je glavni namen ustanovitve, da se položijo temelji za planiranje gozdne in lesnega gospodarstva ter da se izboljšata gozdna in lesna proizvodnja ter pospešuje tehnični napredek v gozdarstvu. Za izpolnitev teh nalog je treba dati inštitutu vse objektivne pogoje in pospeševati njegovo delo.

TEMELJ INDUSTRIJE V SLOVENIJI — LES

Poglaviti pogoji, da se more razviti katera koli industrijska panoga, je, da ima dovolj surovin ali kakor pravimo: da ima surovinsko bazo. Kaj ima Slovenija? Izmed industrijskih surovin, zemeljskih in naravnih zakladov slova ima predvsem večje zaloge premoga in lesa. To je naša najtrdnjša surovinska baza. To je upoštevati tudi petletni plan naše ljudske republike, ki določa čim hitrejši dvig naše zaostale lesne industrije na sodobno raven. Tako se mora proizvodnja pohištva leta 1951 povečati za dvanajstkrat v primeri z letom 1946. Nadalje je treba povečati proizvodnjo vezanih plošč

zaostriiti vprašanje delovne discipline, vprašanje borbe za ustalitev delovne sile in borbe proti fluktuaciji. Močno sredstvo za uveljavitev delovne discipline so delovne pogodbe. Dosele imamo v LRS sklenjenih le 4% zaposlenih delovne pogodbe.

Se vedno je nadvse aktualno vprašanje norm, saj je v nekaterih panogah odstotek normiranih del še vedno zelo nizek. Od dosele ugotovljenih delovnih mest, kjer bi lahko dela normirali, je vključenih v republiški kovinski industriji 77,2%, v elektroindustriji 84,2%, v grafični samo 55%, v kemični 85,6%, v živilski 89,5%, v tekstilni 95% in v ujenarski, kjer je vključenih v normirano delo 98,5% vseh delovnih mest.

Posebno važna je uvedba norm, ker uredba o proglašanju udarnikov predvideva, da more biti proglašen za udarnika le tisti, ki dela na normiranih mestih. Številke o proglašanju udarnikov dokazuje, da jih še vedno proglašajo kampanjsko. V LRS je bilo februarja proglašanih 401, marca 578, aprila 682, maja pa 2255 udarnikov. To dokazuje, da mnogi udarniki dobijo priznanje za svoje delo le ob praznikih, ne pa kadar so za to izpolnili pogoje. V LRS je bilo dosele proglašanih v štirih letih skupno 38.397 udarnikov. Kako naglo narašča udarniško gibanje, povedo naslednje številke: v letu 1946 je bilo proglašanih 1440, v letu 1947 6972, v letu 1948 10.761 in v letu 1949 19.220 udarnikov in udarnic.

Se vedno je mnogokje nepravilen odnos do novorajev in racionalizatorjev; leti so dosele večkrat rešili probleme proizvodnje ne samo za svojo tovarno, temveč za celotno proizvodnjo posameznih panog industrije. Znanja je borba kolektivov TAM, Iskre, Montažnega podjetja za HC in drugih, ko so posamezniki s racionalizacijami in iznajdbami dvignili produktivnost za 1.000 ali celo za 2.000%. Njihovi uspehi pa se omejujejo zgolj na matično podjetje.

V vprašanju skrbri za zaposlene delavce je važna gradnja stanovanj, zasilnih stanovanj in barak, ki so lahko sorazmerno udobne, higijenske in kulturne. Uspešno rešuje to vprašanje gradbišče HC Vuzenica, naselje Megrada in Konstruktorja v Mariboru. Poleg zasilnih stanovanj je zgrajenih mnogo modernih stanovanjskih zgradb v sklopu tovarn v Strnišču, Splošni in TAM v Mariboru, v Litostroju, Trbovljah in drugod. V Mežici pa so barake zasteljene, pri Megradi v Ljubljani pa splojo delavci in delavke brez rjuh. — Kaj pomeni skrb za delavce v borbi proti fluktuaciji in za uveljavitev delovne discipline pokaže primer gradbenega podjetja Primorje v Ajdovščini, ki ima dobre delovne pogoje, dobra stanovanja in prekrbo. Tu je bilo v novembru 0,5% neopravičenih izostankov, 0,25% zamujanja in 0,5% fluktuacije. Splošno gradbeno podjetje Rog v Kočevju, ki pa ne skrbi za delavce je imelo v istem času 10,1% neopravičenih zaostankov, 3,8% zamud in 8,5% fluktuacije.

Ob zaključku je tovarnik Plevnik govoril še o zaščiti dela, zaposlitvi žene — matere, o učencih v gospodarstvu, o delavskih svetih in o evidenci. Referatu tov. Plevnika je sledila diskusija. Tovariš Bravčič Maks in Duh Jože sta opozorila na pomanjkljivosti v odnosu upravnih vodstev kmetijskih državnih posestev do zaposlenih delavcev. Na državnem posestvu v Turmishu je imel direktor skrajno slab odnos do delavcev. Sindikalna organizacija tega problema ni reševala.

V kolektivni »Naftas« je dobro sodelovanje delavcev madžarske narodnosti v sindikatu in pri borbi za večjo storilnost.

Predsednik republiškega odbora kovinarjev je naglasil potrebo izboljšanja odnosa do tujih strokovnjakov, do katerih imajo nekatere uprave in sindikalne organizacije nepravilnen odnos. Predsednik republiškega odbora gradbenice je poudaril, da je vzrok za fluktuacijo gradbenih delavcev premajhna skrb za delavnega človeka in slabo politično delo.

Tovariš Kopitar Jože je opozoril na slab odnos posameznih uprav do novo-

na 9600 m³ in razviti izdelovalne izdelkov iz lesnih vlaken od 1400 ton leta 1946 na 8400 ton leta 1951 ali za šestkrat.

Lesna kot surovine ne uporablja le lesna industrija v ožjem pomenu besede. Razlikovati je treba lesno industrijo, ki mehaniko obdeluje les, n. pr. žagareto, pohištveno in stavbno mizarstvo, tovarne parketov, zabojarne itd., od industrije, ki badiše prehaja na kemično presnovo lesa ali pa je že izrazita kemična industrija.

Gozdarski inštitut poveča največjo pozornost kompleksnemu raziskovanju. Eden glavnih namenov kompleksne raziskovalne dejavnosti je določitev gozdnih tipov, ki naj nudijo realno podlago za napredno ter uspešno gozdno in lesno gospodarstvo, kakor je rečeno v organizacijskem poročilu inštituta za lani. Težiče tega dela je zdaj na triglavskem gozdno-gospodarskem področju (Pokljuka, Jelovica). Prizadevajo si, da se gojitve gozdov, kjer raste tako imenovani resonančni les izredne gostote in prožnosti, preusmeri, tako da bodo gozdovi stalno dejali les za letalsko industrijo, glasbila in fizikalne potrebščine. V ta namen so bili izločeni primerni gozdni sestoji in združeni v posebno gospodarsko enoto.

SADOVI ZNANSTVENEGA DELA

Kdor bi hotel izrpnjeje govoriti o osebnem delu inštituta, ki ima zdaj samo sedem znanstvenih delavcev, bi se moral poglavitno v naloge, ki jih rešujejo na šestih sektorjih (povzdiga in gojitve gozdov; varstvo gozdov; urejanje gozdov; izkoriščanje gozdov in predelava gozdnih proizvodov; gozdna ekonomika; sa-

Kako potekajo izobraževalni tečaji v novomeškem okraju

Od prvotno planiranih 23 izobraževalnih tečajev dela danes v okraju Novo mesto 22 tečajev s 675 tečajniki. Mesečni pregled za december minulega leta (ki zajema tudi novembrske tečajnike iz 2 krajev), daje naslednjo zanimivo sliko. Tečaje je obiskovalo dosele 180 odraslih (članice AFZ, članov OF itd.) in 554 mladincev in mladink. Od 714 tečajnikov je 158 delavcev, 73 kmetov-zadružnikov, 261 kmetov-zasebnikov, 12 obrtnikov, 52 namestencev in 158 ostalih, po spolu pa je 332 moških in 382 žensk.

Ze zgolj številčni pregled potrjuje tudi za novomeški okraj, da se dosele v marsikateri vasi množične organizacije in krajevni ljudski odbori za izobraževalne tečaje niso zanimali. Število tečajnikov-frontovcev je skoraj povsod prenikajo, saj jih je v okraju triinpolkrat manj kakor članov Ljudske mladine. Dejstvo je, da so odborniki starih KLO prav malo naredili za razmah tečajev in udeležbo na njih, prav tako pa je — razen nekaterih dobrih izjem — večina odborov OF prepuščala vso propagandno in organizacijsko delo za tečaje izključno le učitelstvu. Ker manjka pri sedanjem stanju na šolah v novomeškem okraju 40 učiteljev, bi morale prav množične organizacije razbremeniti že tako močno zaposlene vaške učitelje s tem, da bi prevzele nase doberšen del političnega in organizacijskega dela za tečaje.

Največ vneemo so pokazali v začetku organiziranja izobraževalnih tečajev v Stopičah, kjer se je prijavilo tudi precej kmetov, vendar pa so množične organizacije potem popustile v propagandnem delu s svojimi člani. Tako je obiskovalo tečaj v decembru povprečno 73 članov Ljudske mladine in le 9 odraslih. Za tečaj vneto skrbi agila upraviteljica tovarnišča Novokova z učitelj Jože. V Skočjanu, kjer so se za tečaj prvotno le malo zmenili, so v zadnjem času dvignili število tečajnikov od 27 na 40. Tu so znali pritegniti tudi frontovce; 23 kmetov in namestencev z zanimanjem hodi k pouku. V Mirni peči obiskujejo tečaj vsi uslužbeni kmetijske zadruge, zadružne čevljarke in mizarske delavnice ter vsi obvezniki predvojaške vzgoje, 49 tečajnikov si prizadeva, da bi v večerni šoli čim več pridobili za življenje.

Kako potrebni so tečaji za tiste, ki nimajo popolne osnovnošolske izobrazbe, se vidi v Brusnicah. Tu obiskuje tečaj 60 mladincev in mladink, ki veseli napolnjujejo pretesne šolske prostore. Mnogi izmed njih imajo le po nekaj razredov osnovne šole; že v prvih urah tečaja so ugotovili, da nekateri sploh ne poznajo več vseh črk, večina pa ne zna reševati niti najenostavnejših računov. Tečaj se je zato delno izpremenil v analbetnega. Odbor OF v Brusnicah pa ni znal pritegniti tudi starejših, od katerih bi marsikdo rad ponovil, kar je v letih pozabil.

Na Malem Slatniku imajo 48 tečajnikov. Ker so nekateri precej oddaljeni od šole, imajo ti enkrat tedensko celodnevne tečaj. V decembru so imeli tečajniki 58 ur pouka. V Podgradu vodita 30 tečajnikov učiteljci Ančka Jakše in An-

došli delavcev, zlasti pa na nezanimanje za njihovo preskrbo in stanovanja.

Predsednik republiškega odbora rudarjev je govoril o važnih nalogah sindikata rudarjev v borbi za izboljšanje organizacije dela in proti neupravičenim zaostankom, kar sta glavni oviri še boljšega dela rudniških kolektivov.

Tudi v železničarske, predvsem v proizvodne kolektive je prodrlo tekmovalje za višjo storilnost. Na plenumu je o tem tekmovalju poročal tovariš Avgust Batagelj, ki je dejal, da železničarski kolektivi, ki so se obvezali, da bodo petletni plan transporta izpolnili v štirih letih, sedaj poročajo, da so na občinah zborih sprejeli obveznost, da ga bodo izpolnili že do 29. novembra.

Diskusiji je sledil referat: »Ideološko politično in propagandno delo,« o katerem bomo poročali jutri.

moestojne skupine). Splošen pogled v znanstveno delo in naloge gozdarskega inštituta bo nudil njegov zbornik znanstvenih razprav »Izvestja«, ki bo kmalu izšel. V njem bodo objavljene razprave, ki posegajo najgloblje v problematiko našega gozdnega gospodarstva. Načeli so za naše razmere popolnoma nova vprašanja. Dali so smernice, ki pomenijo v marsičem prelom zlasti v izkoriščanju lesa. Hkrati je treba omeniti že številne druge publikacije, ki so bodisi že objavljene ali v tisku. V publikacijah najdemo glavni odgovor, kako naši strokovnjaki izpolnjujejo svoje naloge.

TUDI ZNANSTVENI DELAVCI IMAJO SVOJ PLAN

Plan znanstvenih delavcev je program inštituta. Če se zanimamo, kako ga izpolnjujejo, nas morajo predvsem opozoriti, da inštitut razen primernih prostorov in laboratorijev zelo občutno primanjkuje kadra vseh vrst. Naglašajo, da je za izpolnitev tematskega plana leta 1950 potrebna izpolnitev strokovno-znanstvenega, pomožno-znanstvenega in tehničnega osebja. Za strokovno znanstveno delo pa je le malokdo primeren, zato je izpolnitev inštitutskega osebja pereča in težavna naloga.

Znanstveno delo za razvoj gospodarskih panog je pionirsko-osnovno. Nanj se predvsem opira planiranje, ki je bistvena značilnost socialističnega gospodarstva. Zato mora biti prva skrb posvečena vprašanju, kako inštitutu omogočiti uspešen in nemoten razvoj in nemoteno ter pospešeno delo.

ca Springer, ki kljub celodnevni poku-u v osnovni šoli predavata tudi na izobraževalnem tečaju.

Za Dolenjske toplice je 42 tečajnikov vsekakor prenikla številka. Čeprav si šolski upravitelj Drago Gregorec z vsemi močmi prizadeva, da je tečaj res kvaliteten, pa se zdi funkcionarjem množičnih organizacij skrb za izobraževalni tečaj odveč. Za brezbrzižnost in omalovaževanjem tečaja se skriva tu — in še marsikje drugje — napaden sram zaradi nizkega znanja v osnovnih šolskih predmetih, kakor so slovenski jezik, računstvo itd. Namesto da bi se funkcionarji množičnih organizacij, odborniki KLO, nameščenci v zadrugah in ostali frontovci prav zato s toliko večjim veseljem oklenili tečajev, se jim — umikajo.

Dober odnos do tečaja so pokazali zadružniki obdelovalne zadruge na Trški gori. 15 jih redno obiskuje zanimiva predavanja, s katerimi so začeli sredi decembra. Dobro se namreč zavedajo, da brez znanja ni napredka in da vodi zaostalo samo navzdol. Dosele jim je predaval njihov predsednik Franc Kirar 4 ure o političnih vprašanjih, zadružnik Avgust Židaneč 4 ure o zadružništvu, upraviteljica šole, vedno požrtvovalna in nesebična Viktorija Zebre, pa jih učila sloveščine, zgodovine NOB in računstva.

Slabša in nerazveseljena je slika iz najstarejše kmetijske obdelovalne zadruge v okraju, iz Orehovice. Poleg tega, da obstoji nezdrav odnos med šolo in KLO in da se tudi učitelstvo na tej šoli doslej za tečaj ni zanimalo tako, kakor bi se bilo moralo (za december na primer še do zdaj niso poslali poročila), se tudi sami zadružniki dosedaj za tečaj niso dovolj zmenili. Le 3 mladinci iz zadruge obiskujejo tečaj, ki ima po novembrski evidenci samo 7 tečajnikov. Na KLO, vodstvu zadruge in odborih množičnih organizacij je, da to stanje takoj popravijo.

Brez dvoma je 22 tečajev v primeri z lanskimi tečaji in številom udeležencev za okraj lep uspeh in napredek. Do ej so razdelili tečajnikom 1360 zvezkov, 650 beril, 1120 brošur o splošnih in drugih nalezljivih boleznih in 650 knjig o kmetkem zadružništvu. Okraj pa ni prejel od danes še nobenega svinčnika za tečajnike; to resno ovira boljše delo tečajev, ker ni svinčnikov na prodaj niti v zadrugah niti v trgovinah v mestu. Predavateljev v glavnem ne primanjkuje, ponekod pa jih še niso znali pritegniti.

Ze za dosedanje uspehe izobraževalnih tečajev v okraju je treba izreči vse priznanje in pohvalo delovnemu učitelstvu, ki se trudi, da bi bili tečaji čim boljše. Množične organizacije tistih krajev, kjer tečaje še ne obiskujejo frontovci, pa naj takoj store svojo dolžnost in prikažejo svojim članom pomen in potrebo po izobrazbi, ki jo »brezplačno« nudijo izobraževalni tečaji.

Zavrtniti je treba tudi očitke, da okrajni odbor Ljudske prosvete ne ve koliko ljudi obiskuje tečaje (članek v SP 11. januarja).

Nasprotno je res; poročila s statističnimi podatki se — poleg osebnih stikov z vodstvi tečajev — redno zbiraajo pri referentu za ljudsko prosveto; evidenca je točna in odgovarja stanje na tečajih, prav tako pa so bila doslej zahtevana zbirna poročila pravočasno in v redu poslana z okraja. —tg

Nove knjige in revije

J. Sur: Od ognja do radiota, izdala Državno knjižništvodateljstvo na Makedonija, Skopje 1949, str. 101, v cirilici.

Nova žena, organ Antifasiističnega fronta žena BiH, št. 56, letnik V., Sarajevo 1949.

Ljudska uprava, zbornik za izgrajevanje ljudskih odborov, izdaja Komite vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti; št. 12, Ljubljana 1949.

Sindikalna založba »Rad«, Beograd 1949, je izdala sledeče knjige:

Pablo Neruda: Ja obtužujem, str. 55. Gojko Banović: Po našoj zemlji, repotaže, str. 104.

Ing. V. Pavlovič: Osnovi rudarskega merenja, str. 74.

P. Vikov: Naš udeo u petoletki, str. 86. S. Henč: Građevinsko stolarstvo — str. 180.

Ing. P. Ilovački: Građenje elektro-voda za visoke napone, str. 207.

D. T. Jovanović: Stednja radnog vremena u metalnoj industriji, str. 98.

Ing. Mihelčič: Brigadni sistem rada u rudarstvu, str. 49.

L. Sloboda: Kašni prenos, str. 68.

V. Ljanić: »Oj talasi — Prelja« v Zbirki »Naša pesma«.

Medicinska knjiga, Beograd 1949, je izdala:

M. E. Morse, M. Frobisher, JR. Coleman, B. Rabin: Patologija — opšta, specijalna, klinička — za srednje medicinske kadrove, str. 171.

Prof. dr. Thaller: Edward Jenner i vakcinacija velikih boginja, str. 196.

J. Lenegre: Kardio — vaskularna se-miologija, str. 228.

Dr. Am. Novaković: Osnovi oftalmologije — učenik za srednje medicinske škole, str. 112.

Dr. B. Popović: Nove metode u ana-tezeji — priručnik za lekare, str. 120.

Nastavni planovi i programi — za stručne izpite i kurseve, str. 84.

Dr. E. I. Grin: Kožne i spolne bo-lesti, str. 272.

Ing. arh. B. Iveković: Zahodi — sanitarno tehnička načela, str. 89.

Zdravstveni kalendar za 1950. godinu, str. 135.

Industrijski vestnik, št. 12, glasilo ministarstva za industrijo LRS, Ljubljana, 1949.

»Les«, revija za gozdarstvo in lesno industrijo, št. 10, Ljubljana, 1949.

Iz Maribora...

S tekmovaljem so začeli četrto plansko leto

Udarniki, ki jih je razglasilo lani nadzorništvo za vzdrževanje proge v Mariboru, se odločili, da bodo začeli četrto plansko leto s tekmovaljem za največjo storilnost dela in ga tudi kvalitativno opravili 100%. Tovariši Sedovnik, glavni nadzornik in pobudnik tekmovalja, je povzela vsa tri operativna nadzorništva na tekmovalje. Pozivu so se udarniki 100% odzvali.

V sredo jutraj je bilo v nadzorništvi že v zgodnjih jutranjih urah zelo živahno. Prilali so Prageranci, Mariborčani in Studenčani, kakor se med seboj nazivajo. Vsak udarnik je prinesel orodje s seboj, da bi si že s tem osigural prvo mesto. Ob pol sedmih zjutraj so se udarniki zbrali na postaji Maribor-Studenec, kjer jim je povedal Sedovnik v kratkem govoru obrazložil pomen tega tekmovalja. Vsi so bili zelo motivirani, celotno razporeditev in vodstvo nad delom je prevzel tov. Janez Stiglic, dežurni brigadir.

Udarniki so se razdelili v dvojke in tako pripravljali čakali na svojih mestih. Zvijali pisčalke jim je naznanil začetek. Sestavljala ocenjevalna komisija: glavni nadzornik proge tov. Sedovnik, operativni nadzorniki tov. Šušteršič, Simonič in Koban, normiralec nadzorništva proge tov. Hinko Gradnik in trikratni udarnik Franc Arčko, ki imela že pred tekmovaljem vse pripravljeno.

Že v prvi uri tekmovalja se je videlo, da bo zmagovalce operativno nadzorništvo proge Maribor-Studenec ali pa Maribor gl. kol. Tekmovalje je potekalo v živahnem razpoloženju. Nekateri so se odrekli vse zemlje in tolecnice, drugi so se demantirali stare prage, potem so se prvi namočali nove prage, nato jih pritrdili in prikratili podbili. Bilka se je zadnja faza dela: zagrmovanje in drugokratno podbijanje. Naokrog so se že razneslo: prvi tri dvojke so že gotovo.

Po delu so se delavci udarniki zbrali v rdečem kotičku, kjer jim je v svojem govoru glavni nadzornik proge tov. Sedovnik razložil k dosežkom in opozoril na priložnosti tekmovalja in dosežki uspehi so najboljši odgovor vsem tistim, ki nas obkrožujejo. V imenu železniškega komiteja KPS je pozdravil udarnike tov. Svaigler, ki je med ostalim dejal: »Prenesajte svoje znanje in izkušnje na naš najmlajši kader in razširite vašo sredino.« Po kratki proslavi so se delavci udarniki pred rdečim kotičkom skupaj slikali.

Tov. Hinko Gradnik, normiralec nadzorništva proge, je objavil rezultate: Najboljši dvojki sta iz operativnega nadzorništva proge Maribor-Studenec, in sicer prva Tomo Kukec in Florijan Blagus, ki sta presegla normo za 264%, druga Franc Erič in Maks Škofle sta presegla normo za 263%. Na tretjem mestu je dvojka Jozef Božičnik in Franc Šlabec iz operativnega nadzorništva proge Maribor gl. kol., ki sta normo presegla za 262%. Črta pa iz operativnega nadzorništva proge Prageraci tov. Lončar in Unuk, ki sta presegla normo za 248%. Po objavljenih rezultatih pa so se udarniki pri zakuski, ki jo je pripravila uprava, pogovorili o delu.

V. F.

LJUBLJANA

Plan žena na Viču

Žene rajona IV. so se 13. januarja zbrale na delovno konferenco. Zbranim ženam je predsednica MO AFZ Zilherl Ana obširno predlagala, kaj naj bi v letošnjem letu planirale. Po njenem referatu so se razvila živahna diskusija. V diskusiji so žene posebno poudarile skrb za naše najmlajše in otroke padlih borec. Zato bodo skrbje, da bo odprti čim več pionirskih sob in otroških igrališč, kjer se bodo otroci učili petja, igranja in deklamiranja ter poslušali razne povesti. Ker je po vseh teh velikih pomanjkljivosti prostorov, bodo pomagale Fronti pri gradnji novih provizorijev za terenske pisarne in kulturno-prosvetne dvorane. Posebno težnja za ustanovitve kulturnega doma imajo terenci Kravko, Kolesar, Zeleni log, Trnovo, Mirje, kjer je daljša poudarjena celobna terena v petju in telodvabl. Težave imajo le a prostori.

Žene bodo skrbje tudi za stroje, da bodo delale vsega, kar jim po zakonu pripada. Priredile bodo upokojene učitelje in profesorje, da bodo poučevali učence, ki imajo slabe ocene v šoli. Organizirale bodo čim več žena v študentske krožke, kjer jim bodo razlagale zakone in pomen udeleževanja v kulturno-prosvetnem delu.

Žene terena Trnovo bodo ta teden v Cerkevni ulici št. 19. odprle kraljico, kjer bodo živale tudi otroške oblečke, razne igrače itd. Ob večerih in nedeljah popoldne pa bodo v teh prostorih praktični tečaji za šivanje, podkropanje nogavic, šivanje igračk, copat, za izdelavo ribarjev, starilni metel itd. Žeteli bi bilo, da se čimveč žene udeležijo teh tečajev. Skrbje bodo tudi za okrasitev Ljubljane: oken, balkonov, vrtoev in parkov. Odborom ljudske inspekcije bodo pomagale pri razkrinkavanju vseh nepravilnosti ter jih pomagale tudi odpravljati. Priredile bodo izlete v partizanske kraje in pomagale s prostovoljnimi delom na ekonomskih, zdravstvenih in kulturnih delih na terenu. Preko vsega leta se bodo že pripravljale na novoletno jelko, da bo prihodnje leto še lepše uspelo.

M. D.

V rajonu IV. so pričeli z novim političnim tečajem za frontne aktiviste. Konec decembra je rajonski OF odobril IV. uspešno zaključili prvi politični tečaj, katerega se je udeležilo 30 frontnih aktivistov. V teh dneh pa se je v osnovni šoli na Viču začel nov politični tečaj, za katerega se je prijavilo 36 tečajnikov. Najbolj zastopana sta terena Večna pot in Zeleni log. Predavanja so zanimiva in trajajo le po en uri, ena ura en tečajnik. Po vsakem predavanju sledi diskusija. Tečajniki so zelo zadovoljni in bi bilo želeli, da se jih še več prijavijo za ta tečaj.

IZ KRANJA...

V počastitev II. kongresa LPS

Predkongresno tekmovalje v kranjskem kraju je močno razgibalo kulturno-prosvetno delo. V tem času so se reorganizirali ljudsko-prosvetni svetovi v kulturna, oziroma izobraževalna umetniška društva, pri čemer je preseženo plan za 13,8 odstotka. Danes v kraju dela 61 IUD s 119 sekcijami, v katerih je zajeto 3472 članov. Delavnost IUD je zelo aktivna in mnogokrat večja kot lani v vsem kranjskem kraju. Po planu je od 54 krajev začelo z delom 49 krajev, kjer je skupnih prijavljenih 1039 ali 70 odstotkov od planiranega števila. Najboljše tečajni so v hribovitih krajih. Prvi so Sent Urška gora, kjer so zajeli v izobraževalne tečaje 10,8, Sorica 10,3, Marjani vrh 8,2 odstotka od celokupnega prebivalstva.

Izgradnja skupina SKUD »Oton Zupanič« iz Zirov je nedavno gostovala v Idriji z dramo M. Kranja »Pot do zločinca in za avo trud in uspeh dela od ondotnih prebivalcev veliko priznanje.

V decembru so v kranjskem kraju z nazorno agitacijo dosegli v obračunu prav zreden rezultat. V vsem je 3556 novih vlagateljev vložilo na hranilnice knjižice okrog 4 milijone dinarjev. Lepo razpoloženje je pokazala KOZ »Dobro jutro v Naklem pri Kranju, ki je bila ustanovljena pred šestimi meseci. Združilo se je 50 gospodarstev za 649 ha zemlje, od katerih je 150 ha njiv, ostalo pa odpuke na travnikih, pašnikih in gozdovih. Združniki so letos naredili proizvodni plan, po katerem bodo oddali državi nad 60.000 kg belih žit, 10 vagonov krompirja, 57.000 litrov mleka, 18.000 kg goveje švine ter 55 ptičev in lastno vzreje. Število prašičev bodo dvignili za 45%. Preuredili bodo hlev za 200 prašičev in izvršili razna popravila na večjih govejih hlevih in zgradili šrambo za stroje. Zadržega se bo letos začela baviti tudi s kokošjerejo in vzgojila do konca leta 250 kokoši.

V Kranju so se že začeli pripravljati na Prešernovo leto. Med drugim pripravljajo nove poklicne gledališče »Visoko pesme«, dramatizacijo romana Vajtetoča o Prešernu. Dramo režira tov. Tih iz Jesenice. Zanj je že veliko zanimanje. Otvoritev novega Prešernovega gledališča bo po vsaj verjetnosti 8. februarja t. l. s to premiero. — T. M.

TRBOVLJE

V Gaberskem je večina kmetov, ki so zaposleni v trbovškem rudniku. Frontna organizacija v tem kraju je zelo dobra. Frontni odbor nudi vsaj pomoč KLO pri gospodarskih nalogah. Vsak mesec imajo redno frontne sestanke. Letos so sklenili, da bodo preuredili sušilnice in dogradili dvorano v zadruženem domu. Pomagali bodo zadrugi ekonomiji, kjer bodo napravili 500 prostovoljnih ur, prav tako si bodo zgradili tudi ceste. Članarino bodo dvignili za 10 odstotkov, prav tako tudi socialni fond. Odbor bo organiziral dva skupna izleta in povečal število naročnikov za tisk. — S. S.

CELJE

Gledališki upravnik Gradnik šestdesetletnik

Te dni je upravnik, režiser in igralec celjskega gledališča tov. Fedor Gradnik dopolnil 60. leto starosti. Ta jubilej celjskega gledališkega delavca zaznamujemo s tem večjim spoštovanjem, ker je življenje in delo upravnika Gradnika najtesneje zvezano s celjsko gledališko dejavnostjo že štirideset let in ocenjevalci naše kulturne tvornosti po pravici gledajo v njem nosilca celjske gledališke tradicije. Še več: njegov življenjski jubilej, ki ga krasi že štirideset let dela gledališčnika in borca za živo sodobno, idejno razgibano in umetniško zahtevno svetliško slovenske besede, je pomemben toliko več, ker ga beležimo sredi naših splošnih naporov kulturno-prosvetne politike pri vzgoji novega človeka in vztrajnega oblikovanja napredne socialistične kulture in umetnosti v domačem kraju.

Res je — nismo še tako stari, da bi začeli s pisanjem spominov. Le v mislih smo preleteli čas in pot Gradnikovega življenja od tistih dni, ko so se slantični zbirali pri Gradnikovi hiši, kjer so se tovaršili vadili v nastopih za gledališke predstave (Strmšek, Celjski študent), preko prvih srečanj s papanom Danilom na njegovih gostovanjih v Celju, skozi sončni čas v Juvancičevi dramatični šoli v Ljubljani za doživljanje krstne predstave Cankarjevega »Pohujšanje« v srcu, nato skozi leta njegovega mladostnega slovsvenega udeleževanja v vrste »sopotnikov slovenske Moderne« (Novak, Delež celjskega okoliša v slovenskem slovu), pa mimo jesenjskih gledaliških uspehov skozi dobo in delo celjskega Dramatičnega in prosvetnega društva prve Jugoslavije, ko je bilo Gradnikovo ime v vrsti prvih celjskih igralcev, nazadnje pa ostalo med redkimi, ki so vztrajali v tej nehalneži, pa vendar častni službi boginje Talije za napredno slovensko gledališko igranje in se ustavlja danes na desetak našega ljudskega gledališča pri njegovem zoisovskem mentorstvu, ko ga je naša ljudska oblast v spoštovanju do naših kulturnih tradicij, posebej do jubilarne dela, postavila ob profesionalizaciji celjskega gledališča za njegovega prvega upravnika.

V pozdrav ob njegovem starostnem jubileju ponavljamo z njegovim z globokim, notranjim razumevanjem podanim Zoiso (Kranjski komedijant), da bodi naša beseda, »beseda taistega velikega duha, kateri vse ludi tuga svejta v enu lepši življenje perpelati morec, pa da bi upravnik Gradnik med nami v tem smislu zdrav in čil še dolgo delal in ustvarjal na pobodu gledališke umetnosti v čast in ponos mesta Celja in tudi v čast vse slovenske gledališke tvornosti.

Gustav Grobelnik

TOLMIN

Kaj bodo frontovci v Srpencih letos delali

V vasi Srpenci so se zbrali domačini, da so pregledali izvršeno delo Fronte in postavili načrt za letošnje leto. Na tem sestanku jih je obiskal predsednik OLO Tolmin tov. Alojz Krivic, katerega so frontovci lepo sprejeli. Predsednik VOOF tov. Zagar je v kratkem orisal delo v vasi. Prvi na tolimskem se ustanovili KDO in lepo uredili rdeči kotiček. 33 članska frontna brigada je pomagala pri vseh delih. Težičke dela pa je bilo za povzdigo planirarstva, na planini Božič so izvršili dokončno dela pri novih planinskih stajah, čeprav jim je primankovalo materiala. Popravili so 290 m poti za živino, pot iz vasi Zage do planine (6 km) so usposobili za kamionski promet. Pri delih na planini so pomagali kmetje iz Trnove. Da napajalnice so napeljali cevi, uredili novo mlekarstvo, tudi na planini so postavili dva kofla. Očistili so in pogozdili nekaj gozda, za dva meseca je odšlo 12 mladincev na delo v Trnovski gozd, na avtomobilsko ceste 2, eden se je vrnil udarnik. Frontovci so obiskovali RAZNO tečaje.

Nato je tov. predsednik OLO povabil zadrugi, jim povedal o zunanjih in notranjih političnih situaciji. Za letošnje leto so frontovci v svoj plan poleg drugega vnesli: dokončati bodo dela na planini pri modernizaciji enojlišni, zgradili zadrugi hlev za 50 glav švine, postavili spomenik padlim borcem. Še 15 gospodarstev bodo vključili v KDO. Fronta bo pripravila vrsto predavanj, tečajev in se bo z nenehim političnim delom borila proti vsem, ki bi hoteli razbijati enotnost Fronte. Z ljudskim rajanjem so sestane zaključili. Pero.

Fizikultura in Sport

PRVENSTVO SLOVENIJE V SMUSKIH TEKIH IN SKOKIH

V klasični kombinaciji je zmagal Knific v skokih Rogelj, v tekih pa Kordež

Guštanj, 22. januarja. Danes je bilo tukaj s tekom žensk na 7 km ter »ekski članov za klasično kombinacijo in tekmovaljem posameznikov končano prvenstvo Slovenije v smučanju za leto 1950. Dopoldne so se pomerile članice na 7 km dolgi progi, ki je zahtevala veliko napora. Zmagala je z velikim naskokom Kordeževa iz Kroppe. V tekmovalstvu za kombinacijo je nastopilo pet starejših članov ter trije mlajši člani. Med mlajšimi člani je zmagal Ratečan Gregorij, med starejšimi pa Jože Knific iz Jesenice.

Rezultati so naslednji: tek na 7 km: 1. Kordež (Kropa) 25:31, 2. Erman (St. Vid) 27:00, 3. in 4. Kopriva (Enotnost) in Jamnik (Udarnik) 27:37, 5. Pogacnik (Kropa) 29:33, 6. Kristancič (Kropa) 29:49, 7. Hartman (Enotnost) 31:09,

8. Rus (Enotnost) 31:40, 9. Benedik (Udarnik) 31:55, 10. Uloga (Enotnost) 32:03 itd. Klasična kombinacija — mlajši člani: 1. Gregorij (Rateče) 428,8, 2. Petrič (Rateče) 408,4, 3. Vovk (Prešeren) 402,5. Starejši člani: 1. Knific (Gregorčič) 412,7, 2. Rožič (Rateče) 395,9, 3. Dekleva (Enotnost) 383,2, 4. Černič (Enotnost) 377,5, 5. Kavčič (Enotnost) 367,4. Skoki: 1. Rogelj (Enotnost) 323,5, (34, 36, 37 m), 2. Zolotar (Enotnost) 319,4 (34, 35, 37, 3. Razboršek (Enotnost) 314,6 (33, 34, 35, 5 m), 4. Pribošek (Enotnost) 308,5 (31,5, 37, 38), 5. Zidar (Javornik) 296,3 (30,5, 36, 35), 6. Sodja (Gregorčič) 294,1 (30,5, 34, 35), 7. Adlešič (Enotnost) 287 (27, 30,5, 34,5), 8. Javornik (Krim) 278 (31, 31, 31,5), 9. Mandelc (Prešeren) 267 (30,5, 31, 31), 10. Urbanc (Enotnost) 265 (31,5, 31, 32).

Smučarske tekme SD Gregorčiča na črnem vrhu

Jesenice, 22. jan. Danes so bile smučarske tekme na Črnem vrhu, katere je priredil SD »Jože Gregorčič«. Tekmovali so pionirji in pionirke v slalomu, mladinci, mladinke, članice, člani pa v veleslalomu.

Planirana proga je imela 300 m, startalo je 22 pionirjev. Rezultati so naslednji: 1. Kliner Stanko čas 18:2, 2. Zbogovič Anton 19:5, 3. Kliner Miran 21.

Pionirke: 1. Dekleva Nevenka čas 40:8,8; 2. Sorli Andra 1:0:0, 3. Sterla Inge 1:0:7.

Mladinke — proga 500 m: Torkar Marija 50 sek.

Mladinci — proga 600 m: startalo 16: 1. Dolinšek Jože 37; 2. Kliner Joško 38:7; 3. Trapež Bertil 47.

Članice: proga dolga 500 m (startalo 7): 1. Lojzka Gabrak 0:51; 2. Pohar Silva 0:45; 3. Pristav Sonja 0:52.

Člani — proga dolga 1700 m (startalo jih je 44): 1. Kunšič Jože 1:51,6; 2. Kobar Stanko 1:53,5; 3. Ravnihar Rado 1:54,7; 4. Vovk Milan 1:56,1.

Šnežne razmere so bile nadvse ugodne. Poleg tega je na Črnem vrhu štirinajstodnevni smučarski tečaj, ki ga poseša 50 tečajnikov, vodja je Torkar Rudi. Na tečaju so kot gostje 2 člana Enotnosti in 5 članov Rudarja.

V nedeljo bo TD Jesenice priredilo sanjske tekme, in sicer na 8 km dolgi progi od Sv. Križa do Jesenice. Vuk

V Begunjah je zmagal v skokih Langus Jože (Partizan)

Begunje, 22. januarja. — Danes so bili v Begunjah na novi 30 meterski skakalnici otročivani skoki, katerih so se udeležili skakalci Partizana, Krma, Enotnosti, Kroppe in St. Vida. Skakalnica so napravili z udarniškim delom po inž. Bloudekovihi načrtih člani Narodne milice in uslužbenec tovarne »Zlata«. Tekmam je prisostvovalo okrog 1000 gledalcev.

Rezultati skokov so naslednji: 1. Langus Jože (Partizan) 125 točk (27,5 in 27 metrov); 2.-3. Mežik Jamko (Partizan) s skokoma 26 in pol, 26 metrov in Finšgar Rudi (Kropa) s skokoma 27 in 27 in pol metrov. Obata dosegla 120 točk; 4. Goršek Janez (St. Vid) 116 točk (26 in 26 metrov); 5. Hafner Franc (Kropa) 108,5 točk (27 in 28 m); 6. De Gloria Stano (Enotnost) 106,5 točk (24 in pol in 22 in pol m). Skakal je tudi Oton Slabe (Krim), ki je dosegel daljšave 26 in pol in 25 in pol m, vendar je pri zadnjem skoku padel.

POZIVAMO vse smučarje »Enotnosti in »Krima«, da se zberejo v ponedeljek četrti ur pred pogrebom znanega športnika-smučarja TONETA DULARJA na Zalah. Pridite v čimvečjem številu in v tekmovalnih krojih.

UKINITEV VLAKOV

Zaradi snežnih zametov se do preklica ukine promet naslednjih vlakov za prevoz potnikov: na progi Zagreb-Split in obratno vlakov št. 1002 z odhodom iz Zagreba ob 18:55 in št. 1001 z odhodom iz Spita ob 19:25, na progi Zagreb-Rijeka in obratno vlakov št. 312 z odhodom iz Zagreba ob 12:10 in št. 311 z odhodom iz Rijeke ob 10 na progi Sisaak-Karlovac vlakov št. 2911 z odhodom iz Siska ob 8:18 in št. 2912 z odhodom iz Karlovca ob 10:20.

DNEVNE VESTI

Iz višinske fiziologije alpinista je naslov prihodnjemu poljudno znanstvenemu predavanju prirodoslovnega društva, ki ga bo imel univ. doc. dr. Andrej Zupanič v torek ob 20. uri v fizikalni predavalnici na univerzi. Vstopnice dobite pri vratarju.

O napetosti v tlačnih cevah bo predaval na 4. debatem večeru Kroška za tehnično mehaniko univ. docent dr. Ing. Miloš Marinc. Predavanje bo v ponedeljek, 23. januarja ob 20. uri v Institutu za tehnično mehaniko, Askerčeva 11.

Pisarna Planinske zveze Slovenije posluša od 17. t. m. v II. lesenem provizoriju v Likovzarjevi ulici (od železniškega prelaza na Dunajski cesti prva ulica levo). Pisarnsko pošto naslavljaite na poštni predal 214.

Centralna ljudska univerza

Petek, 27. 1. ob 20 v Mali filharmonični dvorani, Kongresni trg: dr. Zlatko Zel: Življenje v morju. Predavanje bo spremljano s filmom. Vabimo vas na izredno zanimivo predavanje.

GLEDALISČE

Torek, 24. ob 20: Muzorgskij »Sorodinski sestem«. Zaključena predstava za sindikate.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Ponedeljek, 23. januarja: Zaprti.

Torek, 24. januarja ob 20: Cankar: »Kralj na Betanovci«. Red B.

Sreda, 25. januarja ob 20: Božič: »Umik«. Red ZIS.

Četrtek, 26. januarja ob 20: Svetel: »Vilnjanec«. Red A.

Petek, 27. januarja ob 20: Linhart: »Veseli dan ali Matiček so ženi«. Red C.

Sobota, 28. januarja ob 20: Baletni večer. Ch. W. Gluck: »Don Juan«. Rimski-Korakov: »Capriccio espagnol«. Borodin: »Polovski ples«. Red B.

Nedelja, 29. januarja ob 15: Božič: »Umik«. Ob 20: Smetana: »Prodava neveste«. Prvi v sezoni izven.

Smučarske tekme Železničarja v Mariboru

Mariborski Železničar je včeraj priredil propagandne smučarske tekme v tekih za člano in mladince. Proga je vodila v bližini Maribora, članska je bila dolga 5, mladinska pa 4 km. Kljub temu, da je 82 smučarjev železničarja na treningu v Planju, kjer se pripravljajo za svetovno železniško tekmo, se je udeležilo tekmovalja 100 smučarjev.

Rezultati: Člani: 1. Urbšč 26:10; 2. Pirnat 41:23 (oba Zel); 3. Štoka; 4. Paušer (oba Zis).

Mladinci: 1. Tratinik 21:25; 2. Hukovič 22; 3. Zeželi 22:04; 4. Vajshuber (Dla).

Na plenumu Nogometne zveze so razpravljali

O pripravi jugoslovanskih nogometašev za svetovno prvenstvo V prvem kolu II. lige bo Odred igral s Podrinjem v Ljubljani

Beograd. — 19. in 20. t. m. je bil plenum Nogometne zveze Jugoslavije v Beogradu. Poleg članov izvršnega odbora zveze so prisostvovali sestanku tudi številni zastopniki nogometnih društev v državi, trenerji in ostali nogometni strokovnjaki. Razpravljali so o vprašanih, ki so v zvezi z napredovanjem in dvigom nogometa v Jugoslaviji in v zvezi s pripravi državnih reprezentance za nastop na svetovnem prvenstvu v Rio de Janeiru. Posebej se je razpravljalo vprašanje nogometnih trenerjev in materialno vprašanje nogometnih društev. Izdana so bila navodila in propozicije za tekme za nogometno prvenstvo Jugoslavije v letu 1950. Bilo je žrebanje parov.

Na seji upravnega odbora Nogometne zveze je bila določena lista osmih udeležencev, ki so bili že prej določeni za III. ligo. Štiri ostala društva se bodo kvalificirala v prihodnjih tekmovaljih v mesecu marcu. Z žrebanjem so določeni pari I. in II. zvezne lige, ki po kolektoru Novogemne zveze Jugoslavije pričnejo 5. marca s tekmovaljem.

I. liga

I. kolo: Metalac : Budućnost, Dinamo : Partizan, Naša krila : Sarajevo, Crvena zvezda : Lokomotiva, Hajduk : Spartak.

II. kolo: Budućnost : Spartak, Lokomotiva : Hajduk, Sarajevo : Crvena zvezda, Partizan : Naša krila, Metalac : Dinamo.

III. kolo: Dinamo : Budućnost, Naša krila : Metalac, Crvena zvezda : Partizan.

KINO

LJUBLJANA UNION: Ameriški film »Guliverja potovanja«. Mesecnik JA 121.

Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. — MO-SKYA: Jugos. umetni. film »Barba Zvezne«. Način in tehnika 2. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. — SLOGA: Avstrijski film: »Beli sen«. Slov. dok. film »Vode nam bodo pokorne«. — Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. — TRIGLAV: Avstrijski film »Dolga pot«. Sportni pregled 9. Predstave ob 17.30, 19.30. — SISKRA: Sovjetski film »Za srečo tistih, ki so na morju, tednik«. — Predstave ob 18 in 20. — LITOSTROJ: Francoski film »Po ljubezni«. tednik. — Predstava ob 20.

MARIBOR PARTIZAN: Ameriški film »Zimska zgodba«. Fizikultura in šport 15. — UDARNIK: Angleški film »Brat«. Film. novosti 203.

CELJE METROPOL: Ameriški barvni film »Ali-Baba in 40 razbojnikov«. Film. novosti 202. — DOM: Nemški film »Ni prostora za ljubezen«. Film. novosti 196.

KRANJ STORBIČ: Ameriški film »Bumerang«. III. kongres NOH. — SVOBODA: Avstrijski film Kvarlet Schramada. Film. novosti 194.

JESSENICE: Sovjetski film »Kako se je kalilo jelko«. jugoslovanski lutkovni film »Pionir in dvojka«.

PTUJ: Francoski film »Serenada«. tednik.

VESTI IZ MARIBORA

Dežurstvo lekarn v Mariboru: Ponedeljek 23. januarja IV. mestna lekarna, Gorskoga ulica 18. — Torek 24. januarja II. mestna lekarna, Gosposka ulica 12.

Pozivajo se vsi upniki, da v roku enega meseca po objavi tretjega poziva v »Uradnem listu LRS« prijavijo svoje terjatve Zvez. Kasneje prispelo terjatve se ne bodo upoštevale.

Prav tako se pozivajo vsi dolžniki, da do navedenega roka poravnajo svoje obveznosti Zvezi. Po tem roku se bodo vse obveznosti prisilno terjale.

Likvidacijski odbor.

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Dušan Bole — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 Telefon naročniškega oddelka 30-30 — Telefon oglasnega oddelka 36-35 — Štev. ček računa 001-90601-0

Jugoslovanski smučarji v Italiji

Kakor smo že poročali so naši tekmovalci včeraj nastopili v